

Załącznik nr 2

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **prawo w biznesie**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Data przeprowadzenia wizytacji: **9-10.05.2025**

Warszawa, 2025

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	21
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	31
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	34
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	37
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	39
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	40
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	43
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	44

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Piotr Szwedo, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Karol Dobrzeński, członek PKA
2. dr Wojciech Galiński, ekspert PKA
3. Robert Czekaj, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Tomasz Janocha, ekspert PKA ds. studentów
5. mgr Karolina Martyniak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia kierunku prawo w biznesie, prowadzonego w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2024/2025.

PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku. Prezydium PKA Uchwałą Nr 502/2023 z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie wniosku Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku prawo w biznesie prowadzonego na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, utrzymało w mocy uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 247/2023 dnia 20 kwietnia 2023 r. w sprawie oceny programowej kierunku prawo w biznesie prowadzonego na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

„Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia, dodatkowe informacje i dokumenty uzupełniające przedstawione we wniosku Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku prawo w biznesie prowadzonego na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym nie uzasadniają zmianę oceny pozytywnej z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat, wyrażonej w § 1 uchwały nr 247/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 20 kwietnia 2023 r.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdziło, że proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy nie w pełni umożliwia studentom kierunku prawo w biznesie osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się,
2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się,
3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie,
4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry,
9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach,
10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów,

– zostały spełnione częściowo. Pozostałe kryteria zostały spełnione.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat, uzasadniały błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo. **Zalecenia sformułowane w wzmiankowanej wyżej uchwale Prezydium PKA zostały zamieszczone w poszczególnych kryteriach raportu zespołu oceniającego, który dokonał oceny skuteczności podjętych działań naprawczych w kontekście wyników bieżącej oceny.**

Aktualne postępowanie oceniające zostało przygotowane i przeprowadzone w trybie stacjonarnym z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość, zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej, której dokonuje Polska Komisja Akredytacyjna. Zespół oceniający poprzedził wizytację zapoznaniem się z raportem samooceny przedłożonym przez władze Uczelni, odbył także spotkania robocze w celu omówienia spraw wymagających wyjaśnienia z Władzami Uczelni i Wydziału oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Dokonano także podziału zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z władzami Uczelni, zespołem przygotowującym raport samooceny, studentami, Samorządem Studenckim, przedstawicielami studenckich kół naukowych, nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku studiów, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości i funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Ponadto podczas wizytacji przeprowadzono hospitację zajęć oraz weryfikację bazy dydaktycznej i biblioteki wykorzystywanej w procesie kształcenia na ocenianym kierunku studiów. W toku wizytacji zespół oceniający dokonał przeglądu losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych, a także przedłożonej dokumentacji. Przed zakończeniem wizytacji dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi, o których zespół oceniający poinformował Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	prawo w biznesie	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	• nauki prawne - 85%/153 ECTS (wiodąca) • ekonomia i finanse - 7%/13 ECTS • nauki o zarządzaniu i jakości - 8%/14 ECTS	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	720 godzin stacjonarne / 6 miesięcy / 30 ECTS 540 godzin niestacjonarne / 6 miesięcy / 30 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	brak	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	139	30
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1620 godzin	1025 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	92,3 ECTS	63,4 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	124 ECTS	124 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	57 ECTS	57 ECTS

Źródło tabeli: Wynik analizy eksperckiej poczynionej w związku z wizytacją oraz raport samooceny.

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Ze strategii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy (w dalszej części: UKW, Uczelnia) na lata 2021-2026, stanowiącej Załącznik Nr 1 do Uchwały Senatu Nr 44/2020/2021 z dn. 29.06.2021 r., wynika, że celem UKW „jest prowadzenie badań naukowych o najwyższej jakości, upowszechnianie wiedzy i dziedzictwa kulturowego, a także wspieranie gospodarki innowacyjnymi projektami.” Uczelnia „wypełniając swoją służbę względem mieszkańców Bydgoszczy, województwa kujawsko-pomorskiego, Polski i Europy, promuje działalność zgodną z uniwersalnymi zasadami etycznymi oraz najlepszymi tradycjami uniwersyteckimi.” Określając misję w zakresie dydaktyki stwierdzono, że „Uniwersytet kształci studentów w duchu kreatywności, uczciwości i tolerancji, dzięki czemu absolwenci są gotowi na wyzwania dynamicznie zmieniającego się świata. Nauczyciele akademicy inspirują do ciągłego poznawania rzeczywistości w jej wielorakich i różnorodnych przejawach.” Istotną jest również deklaracja współpracy z podmiotami społecznymi i pogłębiania związków z praktyką gospodarczą. „Uniwersytet jest zorganizowany w oparciu o poszanowanie podmiotowości każdego członka wspólnoty pracowników, studentów i absolwentów. Zarządzanie i relacje międzyludzkie budowane są na wzajemnym zaufaniu oraz współpracy.” Założono, że w roku 2026 UKW będzie m.in. „godnym zaufania ośrodkiem edukacyjnym, wyróżniającym się wysoką jakością kształcenia i bogatą ofertą dydaktyczną, dostosowaną do potrzeb różnych grup społecznych i gospodarki, stawiającym rozwój studenta w centrum zainteresowania” oraz „otwartym na otoczenie ośrodkiem transferującym wiedzę i innowacje, a tym samym wyznaczającym oraz wspierającym procesy rozwojowe i kulturotwórcze w Bydgoszczy oraz województwie kujawsko-pomorskim”. W ramach celu strategicznego nr 2 „Doskonałe kształcenie” założono następujące cele operacyjne:

C2.1. Rozwinięcie oferty kształcenia dostosowanej do potrzeb społeczno-gospodarczych,

C2.2. Udoskonalenie procesu i środowiska kształcenia (wśród działań służących osiągnięciu tego celu na pierwszym miejscu założono D2.2.1. „Doskonalenie Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia”),

C2.3. Zwiększenie umiędzynarodowienia kształcenia,

C2.4. Wsparcie studentów w ich indywidualnym rozwoju poza procesem kształcenia.

Zgodnie z treścią Zarządzenia Rektora Nr 41/2020/2021 z dn. 10.01.2021 r. w sprawie funkcjonowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego „System Zapewnienia Jakości Kształcenia będący częścią Strategii Rozwoju Uniwersytetu jest zbiorem zaplanowanych działań obejmujących proces kształcenia”, który „dostarcza analiz i wniosków dotyczących funkcjonowania poszczególnych elementów procesu kształcenia oraz wskazuje kierunki działań naprawczych. System ten podlega stałej ewaluacji i zmianom, stosownie do potrzeb wynikających z uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych”. Doskonalenie jakości kształcenia w analizowanym wewnętrznym akcie normatywnym jest rozumiane jako „przyjmowanie rozwiązań zapewniających odbiorcom oferty edukacyjnej Uniwersytetu osiąganie efektów uczenia się, a Uczelni rozwijanie potencjału badawczego i dydaktycznego oraz pozycji na rynku edukacyjnym”. Na uwagę

zasługuje imperatyw: „Dbałość o jakość kształcenia jest obowiązkiem całej społeczności akademickiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego”.

Oceniany kierunek studiów prawo w biznesie łączy w sobie – jak twierdzi Uczelnia – „elementy prawa oraz biznesu i zarządzania”, w którym przekazywana wiedza z zakresu nauk prawnych, ekonomii i finansów oraz nauk o zarządzaniu i jakości podparta jest umiejętnościami praktycznymi. Kierunek ma profil praktyczny, a dyscypliną wiodącą, do której go przyporządkowano, są: nauki prawne (85%), zaś pozostałymi dyscyplinami – wspomniane: ekonomia i finanse (7%) oraz nauki i zarządzaniu i jakości (8%).

Koncepcja kształcenia na kierunku prawo w biznesie zakłada powiązanie z „warunkami funkcjonowania rynku pracy oraz sektora prywatnego współdziałającego z publicznym”. Studia na ocenianym kierunku mają umożliwić „nie tylko zdobycie szerokiej wiedzy pozwalającej na rozumienie, diagnozowanie i wyjaśnianie współczesnych procesów i zjawisk odnoszących się do prawa i biznesu, ale również nabycie doświadczenia praktycznego w tym zakresie. Celem kierunku prawo w biznesie jest dostarczanie rynkowi pracy specjalistów posiadających wiedzę w zakresie przepisów prawa odnoszących się do biznesu oraz osób przygotowanych do prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z przepisami prawa”. Zgodnie z koncepcją kształcenia, absolwent zdobędzie „gruntowną wiedzę, kompetencje i umiejętności i będzie przygotowany do podjęcia zatrudnienia w przedsiębiorstwach prywatnych, w administracji publicznej, wymiarze sprawiedliwości lub prowadzenia własnej działalności gospodarczej”. Program studiów traktuje więc prawo w biznesie „jako przestrzeń interdyscyplinarną”. Zgodnie z koncepcją kształcenia absolwent studiów pierwszego stopnia na ocenianym kierunku prawo w biznesie ma posiadać „wiedzę z zakresu różnych dziedzin prawa i innych obszarów niezbędną do obsługi i prowadzenia biznesu”, ma potrafić „wyszukiwać i interpretować obowiązujące przepisy prawne oraz stosować je w praktyce związanej z biznesem w jej interdyscyplinarnym charakterze z ukierunkowaniem na perspektywę prawną”, ma potrafić „sporządzać umowy i pisma procesowe związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, „reprezentować przedsiębiorców przed urzędami i sądami”, rozpoznawać zmiany zachodzące w gospodarce oraz ma być gotowy, by dostosować się do zmian „w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z obowiązującymi regulacjami”.

Koncepcja kształcenia zakłada dla absolwentów również możliwość „kontynuowania edukacji na studiach drugiego stopnia”. Uczelnia tworząc koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku założyła m.in.: dopasowanie oferty edukacyjnej do współczesnych wymogów rynku pracy, kształcenie specjalistów wyposażonych w jak najszerszą wiedzę, wysokie kompetencje i umiejętności, dzięki którym odnajdą lub umocnią oni swoje miejsce w konkurencyjnej perspektywie zawodowej i społecznej, wprowadzenie modułów kształcenia zgodnych z oczekiwaniami studentów oraz zwiększających ich perspektywę na rynku pracy, współpracę z podmiotami biznesu oraz jego otoczenia, a także z jednostkami administracji publicznej, stałe kontakty z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, w tym w zakresie dostosowywania oferty kształcenia i programów studiów do ich potrzeb i sugestii. Zespół oceniający stwierdził, że interesariusze zewnętrzni mieli rzeczywisty, aczkolwiek niewielki wpływ na wypracowanie koncepcji i celów kształcenia, jednak efekty prac Uczelni w tym zakresie oceniają pozytywnie.

W programie studiów ujęto m.in.: zajęcia informatyczne, zagadnienia e-biznesu, tworzenie biznesplanu i inne elementy wynikające z postępu w gospodarce, zwrócono również uwagę na konieczność aktualizowania wiedzy spowodowanej zmianami stanu prawnego. W niewielkim stopniu

zaplanowano również nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Określony uchwałą Senatu UKW Nr 56/2023/2024 z dn. 28.05.2024 r. zestaw zakładanych efektów uczenia się ocenianego kierunku obejmuje:

- 12 efektów z zakresu wiedzy, w tym 8 przyporządkowanych wyłącznie do głębi i zakresu (P6S_WG), 1 przyporządkowany wyłącznie do kontekstu (P6S_WK) i 3 przyporządkowane zarówno do głębi i zakresu, jak i do kontekstu (P6S_WG i P6S_WK);
- 13 efektów z zakresu umiejętności, w tym 7 dotyczących wykorzystania wiedzy (P6S_UW), 3 dotyczące komunikowania się (P6S_UK), 2 dotyczące organizacji pracy (P6S_UO) i 1 dotyczący uczenia się (P6S_UU),
- 7 efektów z zakresu kompetencji społecznych, w tym 2 przyporządkowane do krytycznej oceny (P6S_KK), 3 przyporządkowane do odpowiedzialności (P6S_KO) i 2 przyporządkowane do roli zawodowej (P6S_KR).

Dziesięć spośród wspomnianych dwunastu efektów „wiedзовych” zakłada, że absolwent „zna i rozumie”, dwa przewidują jedynie, że absolwent „zna (...)”. Każdy z efektów z zakresu umiejętności wylicza, co absolwent „potrafi”. Sześć spośród siedmiu efektów z zakresu kompetencji społecznych *expressis verbis* zakłada, że absolwent „jest gotowy do (...)”, jedynie ostatni został sformułowany: „jest przygotowany do przestrzegania zasad etyki”. Brzmienie założonych efektów uczenia się ukazuje specyfikę ocenianego kierunku uszczegóławiając sformułowania zawarte w załączniku do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. z 2018 r. poz. 2218). Jedynie niektóre spośród efektów w zakresie umiejętności (K_U11, K_U12 i K_U13) w znacznie większym stopniu kopiuje sformułowania ze wspomnianego załącznika do Rozporządzenia z dnia 14 listopada 2018 r., niż ukazują specyfikę kierunku. Specyfikę tę najpełniej ukazują jednak efekty w zakresie wiedzy, spośród których pięć dotyczy ewidentnie wiedzy prawniczej, dwa wiedzy z dyscypliny ekonomia i finanse, jeden ewidentnie wiedzy z nauk o zarządzaniu i jakości, a cztery można uznać za interdyscyplinarne. Wśród efektów z zakresu umiejętności znajduje się efekt w brzmieniu „potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”.

Za najistotniejszy efekt uczenia się z kategorii wiedzy Uczelnia uznaje dotyczący znajomości i rozumienia pojęć i instytucji z zakresu poszczególnych gałęzi prawa publicznego i prywatnego z uwzględnieniem konkretnych rozwiązań normatywnych prawa polskiego i prawa Unii Europejskiej, w szczególności mających zastosowanie w prowadzeniu działalności gospodarczej. W kategorii umiejętności za kluczowe efekty uczenia się Uczelnia uważa umiejętność w odniesieniu do różnych stanów faktycznych – zwłaszcza z zakresu działalności gospodarczej - odnajdowania przepisów prawnych i interpretowania ich zgodnie z regułami wykładni, określenia sposobu ich zastosowania. Spośród efektów uczenia się dotyczących kompetencji społecznych Uczelnia do najistotniejszych zalicza gotowość do odpowiedzialnego i zgodnego z prawem pełnienia roli przedsiębiorcy oraz osoby obsługującej przedsiębiorców.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się przeformułowanie i doprecyzowanie kierunkowych efektów uczenia się w zakresie umiejętności.	Wybrane (wskazane w uchwale Prezydium PKA) efekty uczenia się zostały preredagowane w ramach zmian w programie ocenianego kierunku dokonanych mocą uchwały Senatu UKW Nr 56/2023/2024 z dn. 28.05.2024 r. w sprawie ustalenia od cyklu kształcenia 2024/2025 zmian w programie studiów na kierunku prawo w biznesie – studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego stopnia o profilu praktycznym.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁶

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia ocenianego kierunku studiów prawo w biznesie są zgodne ze strategią Uczelni oraz polityką jakości, a także mieszczą się w dyscyplinie nauki prawne jako dyscyplinie wiodącej dla tego kierunku studiów, a także w dyscyplinie ekonomia i finanse oraz w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości jako dyscyplinach, do których kierunek również został przyporządkowany. Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają postęp w obszarach potencjalnej przyszłej działalności zawodowej absolwentów ocenianego kierunku studiów, w tym dla działalności gospodarczej, do prowadzenia której oceniany kierunek studiów ma przygotowywać. Koncepcja i cele kształcenia są zatem zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy i zostały określone w niewielkiej współpracy z przedstawicielami tego rynku oraz we właściwej współpracy z interesariuszami wewnętrznymi Uczelni. W niewielkim stopniu uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikające stąd uwarunkowania. Reasumując: koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej / gospodarczej właściwych dla kierunku, a także są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Założone dla ocenianego kierunku efekty uczenia się (zarówno kierunkowe, jak również te dla poszczególnych zajęć): są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem praktycznym, są zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji (tnz. poziomem szóstym), są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami zarówno w zakresie dyscypliny nauki prawne jako dyscypliny wiodącej dla ocenianego kierunku studiów, jak i w zakresie ekonomii

⁶W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

i finansów oraz nauk o zarządzaniu i jakości jako dyscyplin, do których kierunek również został przyporządkowany. Są zgodne także ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, uwzględniają w szczególności umiejętności praktyczne, komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej właściwej dla kierunku i są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Reasumując: efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu (czyli szóstemu) poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Analiza kart poszczególnych przedmiotów (sylabusów) pozwala stwierdzić, że przekładając kierunkowe efekty uczenia się na efekty przedmiotowe i treści programowe konkretnych przedmiotów przyjęto regułę, że w ramach każdego modułu powinny być realizowane równolegle efekty zarówno z zakresu wiedzy, umiejętności, jak i kompetencji społecznych. Wspomniane karty przedmiotu (sylabusy) zostały sporządzane dla każdego modułu (przedmiotu) określonego planem studiów przez koordynatorów poszczególnych przedmiotów zgodnie z Zarządzeniem Rektora Nr 57/2017/2018 z dn. 3.07.2018 r. w sprawie wprowadzania opisu modułu / przedmiotu do systemu USOS i USOSweb. Formułując konkretny efekt przedmiotowy koordynatorzy wskazali jego powiązanie z efektem lub efektami kierunkowymi.

Jak już wspomniano, oceniany kierunek studiów został przyporządkowany do nauk prawnych jako dyscypliny wiodącej, a ponadto do dyscyplin: ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości. W zakresie nauk prawnych w treściach programowych główny nacisk został położony na te aspekty, które wiążą się z prowadzeniem działalności gospodarczej. Wiedza i umiejętności z poszczególnych gałęzi prawa związanych z biznesem w zasadzie są przedmiotem zajęć od drugiego semestru. Student poznaje przede wszystkim pojęcia, instytucje i zasady prawa cywilnego, prawa handlowego, prawa administracyjnego, prawa podatkowego, prawa karnego gospodarczego, postępowania administracyjnego, postępowania podatkowego, prawa karnego skarbowego, prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych i postępowania cywilnego. Główny nacisk kładziony jest na poznanie prawa obowiązującego, w tym celu praca studenta oparta jest na aktualnie obowiązujących tekstach

normatywnych. Jednocześnie student ma uzyskać umiejętności praktycznego stosowania prawa, w tym interpretacji tychże aktów normatywnych, a więc treści programowe związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej przedmiotów dogmatycznoprawnych obejmują również, np. analizę orzecznictwa sądowego, analizę informacji z rejestrów dotyczących przedsiębiorców, sporządzanie projektów umów, czy projektów pism w postępowaniach administracyjnych i sądowych. W programie studiów znalazły się również treści programowe bardziej szczegółowe i praktyczne, jak chociażby z zakresu: prowadzenia negocjacji, w tym strategii i taktyk negocjacyjnych, udziału w postępowaniach dotyczących zamówień publicznych, zarządzania nieruchomościami, uregulowań dotyczących zatrudniania osób niepełnosprawnych, wypadków przy pracy, korzystania z samochodu w działalności gospodarczej, czy też podejmowania działań (w tym przygotowywania dokumentacji) w celu pozyskania środków na rozwój biznesu. Reasumując: kluczowe treści z zakresu wiedzy prawniczej obejmują przede wszystkim pojęcia i instytucje z poszczególnych gałęzi prawa publicznego i prywatnego, zwłaszcza znajdujące zastosowanie w prowadzeniu działalności gospodarczej. Ponadto student zapozna się z zasadami organizowania i rozwijania działalności gospodarczej zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym. Ze względu na praktyczny profil kierunku zakłada się, że student zdobędzie umiejętności odnajdowania przepisów prawnych, orzecznictwa i piśmiennictwa prawniczego, umiejętność interpretowania przepisów zgodnie z regułami wykładni, określania sposobu ich zastosowania, a ponadto umiejętność sporządzania prostych umów stosowanych w działalności gospodarczej, a także prostych pism w postępowaniach sądowych i administracyjnych.

W treściach programowych przedmiotów z zakresu dyscyplin ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości zawarto wiedzę i umiejętności dotyczące podstawowych pojęć i zjawisk ekonomicznych, tworzenia biznesplanu, prowadzenia działalności gospodarczej w sieci internetowej, marketingu, czy też aktywności przedsiębiorcy związanej z reklamą, promocją i zarządzaniem zasobami ludzkimi. Student ma uzyskać również umiejętności identyfikowania problemów zjawisk i procesów gospodarczych. W konsekwencji student zdobywa umiejętność komunikowania się nie tylko z użyciem specjalistycznej terminologii prawniczej, ale też – w ramach przedmiotów takich, jak makroekonomia czy mikroekonomia - terminologii ekonomicznej.

Wśród treści programowych znajdują się i takie, które mają na celu głównie osiągnięcie efektów uczenia się z zakresu kompetencji społecznych, gdyż dla kierunku prawo w biznesie szczególnie istotne jest kształtowanie u studenta z jednej strony postawy odpowiedzialności i współdziałania na forum społecznym, z drugiej – gotowości do kierowania sobą i swoim rozwojem oraz rozwoju przedsiębiorczości. Tak więc przykładowo w ramach przedmiotów takich, jak: *prawo handlowe, marketing w biznesie, czy prawo ochrony konkurencji*, realizowane są efekty w postaci gotowości do przedsiębiorczego myślenia i działania na podstawie wiedzy z zakresu prawa i zarządzania, a także gotowości do odpowiedzialnego i zgodnego z prawem pełnienia roli przedsiębiorcy oraz osoby obsługującej przedsiębiorców.

Uwzględnieniu aktualnego stanu praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz rynku pracy właściwych dla kierunku prawo w biznesie służą treści programowe takich przedmiotów, jak m.in.: *umowy w biznesie, negocjacje w biznesie, pozyskiwanie środków na rozwój biznesu, współpraca biznesu z samorządem terytorialnym, społeczna odpowiedzialność biznesu, instytucje otoczenia biznesu, prawo i zarządzanie nieruchomościami*, a ponadto: *filozofia biznesu, socjologia biznesu, psychologia biznesu czy etyka w biznesie*.

Z zaprezentowanej matrycy pokrycia kierunkowych efektów uczenia się poszczególnymi przedmiotami wynika jednoznacznie, że treści programowe zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Studia na ocenianym kierunku trwają sześć semestrów, a wymagana do ich ukończenia liczba punktów ECTS wynosi 180.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów wynosi (bez praktyk) 1620 na studiach stacjonarnych i 1025 na studiach niestacjonarnych. Uwzględniając praktyki liczba godzin „kontaktowych” wynosiłaby odpowiednio 2340 i 1565 godzin. Przyjęto bowiem, że wymiar praktyk na studiach stacjonarnych wynosi 720 godzin, a na niestacjonarnych – 540 godzin. Jednocześnie zarówno za praktyki na studiach stacjonarnych, jak i za praktyki na studiach niestacjonarnych, przewidziano przyznawanie takiej samej liczby 30 punktów ECTS. Uczelnia w swych wyjaśnieniach podkreśliła, że liczba godzin praktyk nie jest ustawowo określona, „a jedynie i aż wyrażona jest parametrem w postaci 6 ich miesięcy”. Łączny wymiar wszystkich czterech przewidzianych w programie studiów praktyk faktycznie wynosi 6 miesięcy zarówno na studiach stacjonarnych, jak i na niestacjonarnych (po dwie praktyki dwumiesięczne i po dwie jednomiesięczne). Uczelnia podkreśliła, że „z żadnych przepisów powszechnie obowiązujących rangi ustawowej czy podstawowej nie wynika, aby liczba ta [godzin praktyk na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych] musiała być taka sama”. Uczelnia wyjaśniła ponadto, że „punkty ECTS przeliczane są biorąc pod uwagę całość pracy studenta, w tym jego indywidualną pracę. Z tego względu przyjęto mniejszą liczbę godzin w trakcie tych zajęć w kontakcie na studiach niestacjonarnych i założono, że część godzin jest realizowana w ramach pracy własnej, co daje razem 720 godzin pracy studenta i taką samą liczbę punktów ECTS na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.” Zespół oceniający zgadza się ze stwierdzeniem Uczelni, iż wymiar praktyk został przez prawodawcę określony jedynie w miesiącach, a nie w godzinach, a ponadto użyte w przepisie słowo „miesiąc” nie znalazło definicji ustawowej. Niemniej jednak, odwołując się per analogiam do regulacji prawa pracy, przyjmując, że miesiąc odpowiada czterem tygodniom, a tydzień pracy odpowiada czterdziestu godzinom zegarowym, Zespół oceniający stoi na stanowisku, że sześciu miesiącom praktyk zawodowych, o których mowa w art. 67 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce 1 (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1571), odpowiada 720 godzin i nie ma podstaw do różnicowania wymiaru praktyk w zależności od tego, czy mamy do czynienia ze studiami stacjonarnymi, czy niestacjonarnymi.

Na studiach stacjonarnych liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi 92,3 punktu ECTS, co stanowi 51,28 % z ogólnej liczby 180 punktów ECTS.

Kolejność wprowadzania przedmiotów jest oparta na idei, że pewne spośród nich przekazują wiedzę i kształtują umiejętności o charakterze bardziej podstawowym, a inne – o charakterze bardziej zaawansowanym. Zdarza się więc, że jeden przedmiot stanowi swego rodzaju wprowadzenie do innego, a w konsekwencji ten sam efekt uczenia się jest realizowany na jednym przedmiocie w stopniu podstawowym, a na kolejnych przedmiotach w stopniu bardziej zaawansowanym i pogłębionym. Uwidacznia się to zwłaszcza w wypadku przedmiotów z zakresu nauk prawnych. Pierwszy semestr studiów jest przeznaczony na zajęcia z takich przedmiotów, jak: *prawoznawstwo*, *prawo konstytucyjne* i *prawo gospodarcze publiczne*, a w kolejnych semestrach realizowane są przedmioty charakteryzujące się coraz to większym stopniem trudności. Pojawiają się przedmioty

bardziej szczegółowe, student wykorzystuje wiedzę i umiejętności z zakresu pewnego wycinka wcześniej poznanej problematyki o charakterze ogólnym. W drugim semestrze – spośród przedmiotów prawnych - są to: *prawo cywilne w biznesie i prawo handlowe*. W semestrze trzecim: *prawo administracyjne w biznesie, prawo podatkowe, prawo własności intelektualnej, prawo karne gospodarcze i prawo ochrony konkurencji*, w semestrze czwartym: *prawo pracy w biznesie, prawo ubezpieczeń społecznych, postępowanie administracyjne w biznesie, postępowanie podatkowe i prawo karne skarbowe*. W semestrze piątym: *prawo zamówień publicznych, gospodarcze prawo ochrony środowiska, podstawy postępowania cywilnego, egzekucja sądowa i administracyjna, prawo europejskie i rejestry w działalności gospodarczej*. W semestrze szóstym: *prawna ochrona konsumenta, współpraca biznesu z samorządem terytorialnym, umowy w biznesie, prawo restrukturyzacyjne, prawo upadłościowe oraz prawo rodzinne i spadkowe w biznesie*. Wcześniejszej „podbudowy” w postaci wymienionych wyżej przedmiotów prawnych umiejscowionych w programie studiów we wcześniejszych semestrach wymagają również przedmioty prawne przewidziane w każdym z dwóch modułów do wyboru. Po jednym z przedmiotów prawnych (w module A – *leasing*, a w module B – *franchising*) pojawia się w tych modułach dopiero w semestrze trzecim, a są to przedmioty, dla których „podbudowę” stanowią przedmioty podstawowe z semestrów pierwszego i drugiego (*prawoznawstwo, prawo cywilne w biznesie, prawo handlowe*). Kolejne przedmioty prawne w modułach do wyboru przewidziane są począwszy od semestru czwartego, a więc wówczas, gdy „podbudowę” stanowi już większa liczba prawnych przedmiotów obowiązkowych.

Plan studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano 57 punktów ECTS, co stanowi 31,67% z ogólnej liczby 180 punktów ECTS.

Plan studiów obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze 124 punktów ECTS, co stanowi 68,89% z ogólnej liczby 180 punktów ECTS.

Plan studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości jednego języka obcego co najmniej na poziomie B2 ESOKJ w wymiarze 120 godzin na studiach stacjonarnych i 70 godzin na studiach niestacjonarnych. Student może pogłębiać znajomość języka obcego przez uczęszczanie na przedmioty w języku angielskim prowadzone dla studentów, którzy przyjechali na UKW w ramach programu Erasmus+ oraz na zajęcia prowadzone przez nauczycieli akademickich z innych krajów korzystających na UKW z programu Erasmus+ albo innych programów mobilności.

Oceniany kierunek studiów przyporządkowany został wyłącznie do dyscyplin w ramach dziedziny nauk społecznych, a plan studiów obejmuje zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych: *filozofia w biznesie* (3 ECTS) oraz *etyka w biznesie* (2 ECTS), którym przyporządkowano w sumie 5 punktów ECTS.

Plan studiów obejmuje zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w łącznym wymiarze 30 godz. na studiach stacjonarnych i 20 godz. na studiach niestacjonarnych, za które student otrzyma w sumie 5 punktów ECTS. Z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość prowadzone są: obowiązkowy przedmiot *prawo europejskie* (2 punkty ECTS) oraz jeden z następujących przedmiotów: *prawo bankowe* (jeśli studenci wybiorą moduł A) albo *prawo rynku kapitałowego* (jeśli wybiorą moduł B) – obydwa za 3 punkty ECTS.

Na ocenianym kierunku studiów stosowane są różnorodne metody kształcenia. Są one wskazywane w sylabusach przez koordynatorów przedmiotów w zależności od formy zajęć przewidzianej w planie studiów. Podczas wykładów dominują metody wykładu informacyjnego, problemowego, ale –

z uwagi na profil praktyczny ocenianego kierunku studiów - często jest to wykład konwersatoryjny - aktywizujący studentów. Metody wykładowe są wspierane pracą ze źródłami, głównie z aktami normatywnymi. Dobór metod zajęć konwersatoryjnych i laboratoryjnych uzależniony jest od tego, jaki efekt uczenia się ma być w danym wypadku osiągnięty, np. jeżeli student ma nabyć umiejętność wypowiedzi ustnych, wykorzystywana jest metoda prezentacji studenckich i dyskusji dydaktycznej. Podczas zajęć konwersatoryjnych i laboratoryjnych z zakresu nauk prawnych charakterystyczna jest metoda dogmatycznoprawna oznaczająca pracę z tekstami normatywnymi, a ponadto metoda dyskusji, np. nad rozwiązaniem przypadku. Zwłaszcza w ramach zajęć laboratoryjnych stosowana jest praca w grupach prowadząca do nabycia umiejętności współdziałania. W ramach przedmiotów z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości pojawiają się metody o charakterze innowacyjnym, jak gry symulacyjne z wykorzystaniem metody Design Thinking i Sketchnoting. Swoistą metodą kształcenia, warunkowaną praktycznym profilem studiów, są organizowane dodatkowo – tj. poza programem studiów – spotkania z praktykami i wyjścia studyjne.

Proces dydaktyczny wspierany jest nowoczesnymi środkami dydaktycznymi, takimi jak: prezentacje multimedialne, aplikacje (np. Microsoft 365, Google Analytics oraz Google Trends), monitor dotykowy (AVTEK Touchscreen Connect +65 z mobilnym statywem), ekrany multimedialne.

Jak już zostało opisane, w programie studiów przewidziany jest jeden przedmiot w grupie obowiązkowych i po jednym w każdym z wybieranych modułów, które częściowo realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia zdalnego. Prowadzący zajęcia na kierunku prawo w biznesie korzystać mogą z platformy Moodle oraz z Microsoft Teams. Do obu platform z poziomu Wydziału utworzono tutorial, aby studenci i pracownicy mogli zapoznać się z możliwościami dydaktycznymi tych aplikacji. Wewnętrznym aktem normatywnym regulującym analizowaną kwestię jest Zarządzenie Rektora nr 102/2022/2023 z dn. 12.09.2023 r. w sprawie zasad planowania i realizacji zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, zgodnie z którym wykorzystując metody i techniki kształcenia na odległość nie można uzyskiwać więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS przewidzianych w programie studiów na danym kierunku, a zgody na takie zajęcia udziela prodziekan ds. kształcenia. Regułą jest realizowanie tych zajęć synchronicznie. Wśród obowiązków prowadzącego zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość znalazł się obowiązek przeszkolenia w tym zakresie studentów na pierwszych zajęciach, odbywanych – podobnie, jak zajęcia ostatnie – stacjonarnie. W programie ocenianego kierunku za przedmioty realizowane on-line przewidziano w sumie jedynie 5 punktów ECTS, a zatem metody kształcenia na odległość są wykorzystywane pomocniczo.

Ze względu na praktyczny profil studiów szczególną rolę odgrywają metody dydaktyczne, które stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się oraz zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej. Chodzi tu zarówno o wspomniane już metody pracy z tekstem normatywnym, ale również metodę wyszukiwania – przy pomocy technik informacyjno-komunikacyjnych - zarówno aktów normatywnych, jak i orzecznictwa, metodę analizy tego orzecznictwa, metodę dyskusji, pracy w grupach, czy wspomniane przy okazji przedmiotów z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości - metody Design Thinking i Sketchnoting.

W zakresie kompetencji językowych swoistymi metodami są: analiza i interpretacja tekstów źródłowych, tłumaczenie tekstu z języka obcego, praca z lekturą.

Studenci z niepełnosprawnością mogą ubiegać się o dostosowanie metod kształcenia do ich indywidualnych potrzeb, w tym np. o wykorzystywanie w procesie kształcenia mobilnego monitora

dotykowego przystosowanego do potrzeb osób słabowidzących, o możliwość realizacji zajęć w budynku bez barier architektonicznych, czy wreszcie o prowadzenie zajęć indywidualnych metodą tutoringu.

Integralną częścią procesu kształcenia na ocenianym kierunku są praktyki zawodowe. Wymiar praktyk na studiach pierwszego stopnia stacjonarnych wynosi łącznie 720 godzin. Natomiast na studiach niestacjonarnych 540 godzin. Praktyki realizowane są na studiach I stopnia stacjonarnych w semestrze drugim (240 godzin), trzecim (120 godzin), czwartym (240 godzin), piątym (120 godzin). Studenci w ramach praktyk zawodowych osiągają 30 pkt ECTS. Na studiach niestacjonarnych praktyki realizowane są na pierwszym roku (180 godzin), drugim (90 godzin), trzecim (180 godzin), czwartym (90 godzin). Studenci w ramach praktyk zawodowych osiągają także 30 pkt ECTS. Praktyki realizowane są na podstawie wewnętrznych (uczelnianych) aktów prawnych, wydawanych na podstawie upoważnień przewidzianych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, do których należą: Zarządzenie Rektora nr 101/2020/2021 z dn. 27.09.2021 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu praktyk Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego; regulamin praktyk Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego – zał. nr 1 do Zarządzenia Rektora nr 101/2020/2021 z dn. 27.09.2021 r.; program studiów; programy praktyk zawodowych dla kierunku PWB; Regulamin studiów (§ 30 ust. 5 i ust. 16 praktyki) - zał. nr 1 do Uchwały Senatu nr 56/2024/2025 z dn. 29.04.2025 r. w sprawie uchwalenia regulaminu Studiów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego; uchwała Senatu nr 56/2024/2025 z dn. 29.04.2025 r. w sprawie uchwalenia regulaminu Studiów Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego. Uczelniany opiekun praktyk zawodowych weryfikuje osiągnięcie efektów uczenia się na podstawie dokumentacji z odbytej praktyki. Współpracuje z zakładowym opiekunem praktyk. Ponadto jest odpowiedzialny za zapewnienie studentom właściwej jakości praktyk, tj. odbywanie praktyk w podmiotach umożliwiających realizację oczekiwanych programem studiów efektów uczenia się i zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych właściwych dla danego kierunku. Istnieje także możliwość zaliczenia, na poczet praktyki zawodowej, czynności wykonywanych w ramach pracy zawodowej, prowadzenia działalności gospodarczej, stażu, wolontariatu (np. student zatrudniony w zakładzie pracy zobligowany jest do przedłożenia opiekunowi praktyk stosowną dokumentację wskazującą na posiadany staż pracy oraz wykonywanie w miejscu pracy obowiązków i zadań zgodnych z realizowanymi na praktyce zawodowej efektami uczenia się). Przyjęte na ocenianym kierunku warunki i zasady dotyczące zaliczania praktyk w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu są prawidłowe, ponieważ umożliwiają uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych. Koordynator praktyk z ramienia Uczelni oraz opiekunowie praktyk z ramienia pracodawców posiadają odpowiednie kompetencje i doświadczenie praktyczne, które pozwalają na prawidłową organizację praktyk oraz weryfikację stopnia uzyskania przez studentów efektów uczenia się (wiedzę dot. znajomości aktów prawnych, programów praktyk, regulaminów, umiejętności dot. komunikacji, organizacji i sprawowania nadzoru nad praktykami). Organizacja praktyk na ocenianym kierunku przebiega w sposób prawidłowy. Dobór podmiotów do odbywania praktyk jest prawidłowy i zapewnia uzyskanie przez studentów zaplanowanych w programie efektów uczenia się. Studenci mają możliwość realizacji praktyki w różnorodnych instytucjach, m.in. w instytucjach administracji rządowej i samorządowej, podmiotach prywatnych (Krajowej Administracji Skarbowej w Bydgoszczy, sądach powszechnych, kancelariach adwokackich, prokuraturach muzeach, agencjach marketingowych, biurach nieruchomości). Zakres działalności tych instytucji został zweryfikowany pod kątem możliwości uzyskania przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Studenci mają możliwość zorganizowania praktyk w miejscu przez siebie wybranym, pod warunkiem uzyskania

uprzedniej zgody pracodawcy i opiekuna praktyk studenckich. Studenci mają zapewnioną wystarczającą liczbę miejsc odbywania praktyk. Uczelnia stosuje ustandaryzowane wzory dokumentów dotyczących realizacji praktyk (vide: dziennik praktyk; program praktyk; opinia z odbytej praktyki, umowa o organizację praktyk; protokół kontroli studenckiej praktyki zawodowej, wnioski o zaliczenie studenckiej praktyki na podstawie wykonywanej pracy/wolontariatu/stażu). Dokumenty w/w zawierają w swej treści odniesienia do przedmiotowych efektów uczenia się, które student powinien uzyskać. Instytucja przyjmująca studenta na praktykę potwierdza więc, że w istocie student te efekty uzyskał. Ponadto, instytucja, która wyraża chęć przyjęcia studenta na praktyki ma możliwości zweryfikowania czy jest w stanie zapewnić studentowi uzyskanie zakładanych efektów uczenia się. Dokumentacja z odbytej praktyki zawodowej umożliwia przeprowadzenie oceny pracy praktykanta. Studenci mają możliwość wskazania swoich uwag dot. przebiegu praktyki w ankietach i bezpośrednio podczas rozmowy z opiekunem praktyk. Z informacji uzyskanych od pracowników Uczelni wynika, że wnioski płynące z raportów z przebiegu praktyk zawodowych i z ewentualnych uwag zakładowego opiekuna praktyk, a także uwagi praktykantów w formie ustnej, jak i te zawarte w ankietach, wykorzystywane są do doskonalenia programu studiów i trybu organizacji praktyk. Po przeanalizowaniu pięciu kompletów dokumentacji z odbytej praktyki stwierdzić należy, iż dokumentacja z przebiegu praktyki prowadzona jest starannie i nie budzi żadnych wątpliwości. Zgodnie z założeniami, zaliczenie praktyk dokonywane jest przez opiekuna praktyk. Prowadzone są hospitacje praktyk, co pozytywnie wpływa na motywację studentów do rzeczywistego wywiązywania się z obowiązków związanych z praktykami. Sylabus praktyki został ustalony przy współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Sylabus praktyki, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie w ramach procesu doskonalenia programu studiów z udziałem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentów. Systematycznej weryfikacji podlega lista podmiotów współpracujących w zakresie praktyk zawodowych.

Na studiach stacjonarnych wymiar godzinowy formy zajęć wynosi 15 godzin lub 30 godzin. Ponieważ semestr trwa 15 tygodni, to regułą jest, że jeżeli forma zajęć ma wymiar 30-godzinny, odbywają się one po dwie godziny w tygodniu, jeżeli natomiast forma zajęć ma wymiar 15-godzinny, to zajęcia odbywają się po dwie godziny zajęć co dwa tygodnie. Harmonogram odnoszący się do blokowania zajęć jest załącznikiem do Zarządzenia Rektora nr 30/2023/2024 z dn. 8.02.2024 r. w sprawie organizacji roku akademickiego 2024/2025. Przewidziana jest jednak również możliwość skrócenia czasu przewidzianego na zajęcia „kontaktowe” do 10 tygodni w semestrze. Warunkowana jest ona potrzebą zapewnienia sprawniejszego przebiegu praktyk i w danym semestrze rozwiązanie to może być wprowadzone za zgodą Rektora.

Zajęcia dla studentów studiów stacjonarnych odbywać się mogą od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 do 20.00 we wspomnianych blokach 90-minutowych z 15-minutowymi przerwami pomiędzy zajęciami. Analiza harmonogramów zajęć studiów stacjonarnych w bieżącym semestrze ukazała, że maksymalnie w niektóre dni przewidziane zostały cztery takie 90-minutowe zajęcia obowiązkowe dla całego rocznika (dodatkowo na trzecim roku niektórzy studenci mają w takim dniu jeszcze seminarium), jednak o wiele częściej planowane są po dwa takie bloki 90-minutowe dziennie.

Zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w soboty i niedziele zgodnie z terminarzem zjazdów, który jest podawany do wiadomości co najmniej miesiąc przed rozpoczęciem roku akademickiego. Zajęcia na studiach niestacjonarnych planowane są w soboty i niedziele

z 15-minutowymi przerwami oraz jeśli studenci wyrażą takie życzenie jedną przerwą wynoszącą 30 minut („obiadową”).

Planowanie zajęć odbywa się na cały semestr i nie później niż 14 dni przed rozpoczęciem semestru plany zajęć publikowane są w systemie USOSweb.

Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach

Szczegółowa organizacja roku akademickiego ogłaszana jest przez Rektora UKW w semestrze poprzedzającym rozpoczęcie roku akademickiego. Aktualnie obowiązuje Zarządzenie Rektora nr 30/2023/2024 z dn. 8.02.2024 r. w sprawie organizacji roku akademickiego 2024/2025.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się doprecyzowanie treści programowych praktyk zawodowych wraz ze wskazaniem, które z efektów student powinien nabyć na poszczególnym etapie praktyk.	Dokonano weryfikacji efektów uczenia się i treści programowych zawartych w sylabusie praktyk zawodowych, czego efektem jest zmiana programu studiów, programu praktyk i sylabusów. W programie studiów zmodyfikowano praktyki zawodowe w ten sposób, że wprowadzono praktyki odbywane w czterech etapach (Praktyki I, Praktyki II, Praktyki III i Praktyki IV). W macierzy efektów uczenia się do każdego z etapów przypisano odmienny zestaw efektów kierunkowych. Zmiany w programie studiów zostały zatwierdzone Uchwałą Senatu Nr 56/2023/2024 z dn. 28.05.2024 r. w sprawie ustalenia od cyklu kształcenia 2024/2025 zmian w programie studiów na kierunku prawo w biznesie – studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Zmiany te obowiązują od roku akad. 2024/2025. Zgodnie z zatwierdzonym przez Senat programem studiów dokonano zmian w sylabusie praktyki i obecnie każdy etap praktyki ma osobny sylabus, w którym wskazano efekty uczenia się, które student powinien nabyć na poszczególnych etapach. Uzupełnieniem zmian wprowadzonych w programie studiów w zakresie dotyczącym praktyk	zalecenie zrealizowane

		zawodowych jest uchwalony przez Radę Kierunku nowy program praktyk, spełniający wymagania określone w zaleceniach. W nowym programie praktyk treści programowe zostały doprecyzowane z jednoczesnym uwzględnieniem podziału praktyk na etapy i przyporządkowaniem do poszczególnych etapów odrębnych zestawów efektów kierunkowych. Zmianie uległa również liczba godzin przyporządkowana do danego etapu praktyki. Weryfikacja efektów uczenia się następuje na podstawie dokumentów dostarczonych przez studenta na wzorach UKW (opinia i dziennik praktyk). Nadto dla zapewnienia sprawnej ewaluacji procesu praktyk od 2024 r. wprowadzono ankietę zadowolenia studenta.	
2.	Zaleca się dostosowanie procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, w wyniku zawodowej aktywności studenta, w tym prowadzonej działalności gospodarczej i ich zaliczania w poczet nabycia efektów zakładanych dla praktyk zawodowych określonych w programie studiów, do obowiązujących przepisów prawa.	Przesłanki potwierdzenia uzyskanych poza systemem efektów uczenia się w odniesieniu do praktyk zawodowych zostały zawarte w nowym programie praktyk i mają oparcie w obecnym brzmieniu Regulaminu studiów. Przestrzega się, by zaliczenie praktyk w takim wypadku zostało dokonane na podstawie określonych dokumentów. W celu zwolnienia z praktyki zawodowej na podstawie pracy, stażu, wolontariatu, działalności gospodarczej student zobowiązany jest przedstawić kierunkowemu opiekunowi praktyk następujące dokumenty: - wniosek o zwolnienie z praktyki zawodowej; - opinię z potwierdzonymi efektami uczenia się właściwymi dla danego etapu praktyki; - dokument potwierdzający zakres obowiązków i wymiar czasu ich wykonywania zgodny z wymiarem czasu wymaganym dla danego etapu praktyki, np. zaświadczenie od pracodawcy określające zakres obowiązków i wymiar zatrudnienia, dziennik praktyk, umowę stażu czy wolontariatu. W przypadku prowadzonej działalności gospodarczej: dokument potwierdzający nazwę i zakres prowadzonej działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w celu sprawdzenia niezbędnych informacji przez kierunkowego opiekuna praktyk np. w CEIDG oraz inne dokumenty mogące potwierdzić działalność w roli	<i>zalecenie zrealizowane</i>

		przedsiębiorcy.	
--	--	-----------------	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe ocenianego kierunku studiów prawo w biznesie są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscypliny wiodącej, jaką są nauki prawne oraz pozostałych dwóch dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany, a mianowicie: ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości. Treści programowe uwzględniają również normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej / gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku prawo w biznesie. Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się.

Czas trwania studiów wynoszący sześć semestrów, nakład pracy mierzony łączną liczbą 180 punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, przy czym w przypadku studiów stacjonarnych, liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami wynikającymi z prawa powszechnie obowiązującego. Sekwencja zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Plan studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia, obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, w wymaganym wymiarze punktów ECTS, a także obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego. Przewiduje przyznanie 5 punktów ECTS zajęciom z dziedziny nauk humanistycznych, a przeliczony na 5 punktów ECTS wymiar zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie.

Stosowane na ocenianym kierunku studiów metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się, w ich doborze uwzględnia się najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się stosuje się właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. W doborze i stosowaniu metod kształcenia wykorzystywany jest w sposób właściwy potencjał kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępne narzędzia zapewniające osiąganie przez studentów efektów uczenia się, ale metody i techniki kształcenia na odległość w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne są wykorzystywane pomocniczo. Metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się, zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej umożliwiając wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Umożliwiają też uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 ESOKJ, a także dostosowanie procesu uczenia

się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Organizacja praktyk następuje w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Zapewnione są miejsca odbywania praktyk. Praktyki zawodowe zorganizowane są w sposób prawidłowy, zapewniają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Praktyki są właściwie nadzorowane, a liczba miejsc oraz ich specyfika prawidłowa. Sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań umożliwia skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów, ponieważ przyjęte wzory dokumentów zawierają odniesienia do tych efektów. Powoduje to, że ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekuna praktyk umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Sylabus praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie w ramach procesu doskonalenia programu studiów z udziałem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentów.

Rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się, a czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się korektę w programie studiów niestacjonarnych, polegającą na podniesieniu (wzorem studiów stacjonarnych) łącznej liczby godzin wszystkich czterech praktyk zawodowych do wymiaru 720.
2. Rekomenduje się sformalizowanie możliwości podziału wynoszącego 720 godzin wymiaru praktyk zawodowych na czas spędzony w siedzibie praktykodawcy oraz czas wykonywania zleconych przez niego czynności poza jego siedzibą.
3. Rekomenduje się sformalizowanie sposobu weryfikacji i dokumentowania faktu wykonywania w ramach praktyk zawodowych czynności poza siedzibą praktykodawcy celem wykazania osiągnięcia zaplanowanych dla danego etapu praktyki efektów uczenia się.

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są regulowane uchwałami Senatu UKW i podawane do publicznej wiadomości, przez co zapewniana jest kandydatom równość

szans w podjęciu studiów na ocenianym kierunku. Uchwały w odniesieniu do każdego roku akademickiego określają zarówno ogólne, jak i szczegółowe zasady postępowania kwalifikacyjnego oraz harmonogram rekrutacji, dotyczą zarówno rekrutacji na studia stacjonarne, jak i niestacjonarne. Określone są w nich też zasady rekrutacji dla cudzoziemców. Rekrutacja na rok akademicki 2024/2025 przeprowadzona została na podstawie Uchwały Senatu Nr 32/2023/2024 z dn. 27.03.2024 r. w sprawie szczegółowych warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2024/2025, której § 9 ust. 3 spowodował utratę mocy Uchwały Senatu Nr 60/2022/2024 z dn. 30.05.2023 r. w sprawie szczegółowych warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2024/2025. Rekrutacja na rok akademicki 2025/2026 odbywać się będzie na podstawie Uchwały Senatu Nr 40/2024/2025 z dn. 25.03.2025 r. w sprawie szczegółowych warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2025/2026, której § 10 ust. 1 spowodował utratę mocy Uchwały Senatu Nr 41/2023/2024 z dn. 28.05.2024 r. w sprawie szczegółowych warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2025/2026.

Rekrutacja na oceniany kierunek studiów prawo w biznesie, podobnie jak na inne kierunki w UKW, następuje w ramach planowanej liczby miejsc ustalonej przez Senat UKW. Przyjęcie na studia odbywa się na podstawie rankingu średniej ocen (punktów) uzyskanej z części pisemnej na egzaminie maturalnym (tzw. nowa matura, matura międzynarodowa) lub na egzaminie dojrzałości (tzw. stara matura). Ocenom ze świadectwa dojrzałości uwzględnianym w procesie kwalifikacji przyznaje się określoną liczbę punktów według zasad określonych w uchwale Senatu UKW. Jeżeli kandydat na egzaminie maturalnym lub na egzaminie dojrzałości zdawał historię lub wiedzę o społeczeństwie, to liczbę przyznanych punktów za wymienione przedmioty podwyższa się o 20%. Wynik końcowy uzyskany przez kandydata w postępowaniu kwalifikacyjnym jest wyrażany w punktach i podawany z dokładnością do trzeciego miejsca po przecinku. Kolejność przyjmowania na studia wyznacza pozycja kandydata na liście rankingowej. Przyjęcie na studia następuje w drodze wpisu na listę studentów z chwilą złożenia ślubowania, z tym, że przyjęcie na studia cudzoziemca następuje w drodze decyzji administracyjnej. Również odmowa przyjęcia na studia stanowi decyzję administracyjną, przy czym od takiej decyzji komisji rekrutacyjnej kandydatowi służy odwołanie do Rektora, którego decyzja jest ostateczna.

Przyjmowanie na studia laureatów i finalistów olimpiad następuje według odrębnie ustalonych zasad zawartych w Uchwale Senatu Nr 23/2022/2023 z dn. 28.03.2023 r. w sprawie szczegółowych zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów konkursów w latach: 2022/2023, 2023/2024, 2024/2025, 2025/2026.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określa Uchwała Senatu Nr 246/2018/2019 z dn. 24.09.2019 r. w sprawie określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów, w myśl której podstawą potwierdzenia efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną jest odniesienie efektów uczenia się danej osoby do efektów uczenia się zdefiniowanych w programie studiów określonego kierunku, poziomu i profilu studiów. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć studentowi nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych dla danego programu studiów określonego kierunku, poziomu i profilu. Rada Kierunku określa listę zajęć i przypisanych im, objętych procedurą potwierdzania, efektów uczenia się w ramach danego kierunku, poziomu i profilu oraz zasady przeprowadzania

weryfikacji efektów egzaminów, które zatwierdza Dyrektor Kolegium po zasięgnięciu opinii Rady Kolegium w terminie do 31 stycznia roku poprzedzającego rok akademicki, którego dotyczy rekrutacja. Wykaz przedmiotów objętych potwierdzaniem efektów uczenia się zamieszcza się na stronie internetowej Uniwersytetu. Wniosek o potwierdzenie efektów uczenia się w ramach określonych przedmiotów danego kierunku studiów, wnioskodawca składa do Komisji Rekrutacyjnej w terminie do dnia 30 kwietnia roku, w którym prowadzona jest rekrutacja w ramach której chce być przyjęty na studia. Wnioskodawca dołącza do wniosku m.in. dokumenty wskazujące na zbieżność efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów z efektami uczenia się przypisanymi do zajęć, o uznanie których się ubiega. Złożona z co najmniej trzech nauczycieli akademickich komisja pod przewodnictwem pracownika zatrudnionego na stanowisku profesora lub profesora uczelni potwierdza zbieżność uzyskanych poza systemem studiów efektów uczenia się z efektami uczenia się określonymi w programie danego kierunku, poziomu i profilu, ponadto ocenia, czy kandydat uzyskał te efekty w stopniu umożliwiającym zaliczenie określonych przedmiotów wraz z przypisanymi do nich punktami ECTS, wystawia oceny za każdy przedmiot podlegający potwierdzeniu i sporządza protokół. Postępowanie w sprawie potwierdzania efektów uczenia się powinno zostać zakończone nie później niż 2 tygodnie przed rozpoczęciem roku akademickiego.

Uznanie efektów uczenia się może nastąpić także na podstawie osiągnięć studenta zdobytych w zakresie określonego przedmiotu na innym kierunku studiów na tej samej lub innej uczelni. Procedurę i zasady uznawania efektów uczenia się w tym trybie reguluje Zarządzenie Prodziekan ds. Kształcenia (nauki prawne) WPIE w sprawie wytycznych dotyczących uwzględnienia ocen z zaliczonego przedmiotu z dn. 20.02.2023 r., zgodnie z którym na pisemny wniosek studenta prowadzący daną formę zajęć z określonego przedmiotu może uznać osiągnięcia studenta w zakresie tego przedmiotu i tej formy zdobyte w ramach systemu szkolnictwa wyższego na innym kierunku studiów na tej samej lub innej uczelni. Podejmując decyzję o uwzględnieniu oceny z zaliczonego przedmiotu prowadzący bierze w szczególności pod uwagę takie okoliczności jak m.in. treści programowe i zakładane efekty uczenia się, liczba godzin i liczba punktów ECTS. Nie podlegają uwzględnieniu oceny z zaliczonego przedmiotu niższe niż dostateczna plus oraz uzyskane w terminie poprawkowym, a także te uzyskane w okresie dawniejszym niż pięć lat. W przypadku decyzji odmownej student w ciągu 3 dni może odwołać się do Prodziekan ds. Kształcenia (nauki prawne), której decyzja jest ostateczna.

Potwierdzenie efektów uczenia się z zakresu praktyk bez obowiązku ich odbycia jest możliwe, jeżeli student udokumentuje doświadczenie zawodowe lub prowadzenie innej działalności odpowiadającej programowi praktyk i realizowanej w okresie nie krótszym niż przewidziany w programie studiów czas praktyki, ponadto – jeżeli student zatrudniony jest na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia w instytucji gwarantującej uzyskanie odpowiednich umiejętności praktycznych - o ile charakter tej pracy spełnia wymagania programu praktyk, wreszcie jeżeli jest to student lub absolwent innych szkół wyższych, który odbywa lub odbył praktykę spełniającą wymagania programu praktyk na kierunku prawo w biznesie.

Na podstawie § 18 ust. 3 pkt 4 Regulaminu studiów student ma prawo do realizowania części programu studiów na innej uczelni krajowej lub zagranicznej. Uszczegółowienie tej regulacji zawarte jest w § 26 Regulaminu studiów, który stanowi m.in. że student może realizować część programu studiów na innej uczelni krajowej lub zagranicznej na podstawie ustalonego programu studiów, który na UKW jest traktowany jako równoważny i stanowi podstawę zaliczenia semestru albo całego roku studiów odbytych w innej uczelni. Oceny z egzaminów i zaliczeń wskazanych w tym programie, są

uwzględniane przy zaliczaniu semestru albo całego roku studiów w UKW po przeliczeniu na stosowaną w UKW skalę ocen. Jeżeli z powodu różnic programowych między planem studiów w UKW, a ofertą dydaktyczną uczelni, do której został skierowany student, nie jest spełniony warunek równoważności programu, to dyrektor kolegium przed wyjazdem studenta na studia w innej uczelni wyznacza na piśmie lub drogą elektroniczną przedmioty uzupełniające różnice programowe i termin ich zaliczenia.

Najważniejszym wewnętrznym aktem normatywnym regulującym zasady i procedury dyplomowania jest Regulaminu Studiów (będący załącznikiem do Uchwały Senatu Nr 45/2022/2023 z dn. 27.04.2023 r.). W myśl jego § 51 ust. 1 warunkiem ukończenia studiów i otrzymania dyplomu jest uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów, pozytywna ocena pracy dyplomowej i złożenie egzaminu dyplomowego. Z kolei zgodnie z jego § 49 ust. 1 warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest m.in. zaliczenie ostatniego semestru studiów i uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej. W § 47 ust. 15 postanowiono, że na studiach pierwszego stopnia ustalenie tematu pracy dyplomowej powinno nastąpić nie później niż jeden semestr przed terminem ukończenia studiów. Kolejnym wewnętrznym aktem normatywnym regulującym istotną część procedury dyplomowania na ocenianym kierunku studiów jest Uchwała Rady Kolegium IV nr 9/2022/2023 z dn. 14.09.2023 r. w sprawie ramowej procedury zatwierdzania tematów prac dyplomowych przyznająca kompetencję do zatwierdzania tych tematów Radzie Kierunku, która weryfikuje tematy w celu zapewnienia zgodności merytorycznej proponowanych studentom tematów prac dyplomowych z kierunkiem studiów, na którym będą one realizowane.

Zgodnie z programem studiów przygotowanie pracy następuje w ramach seminarium dyplomowego. Udział studenta w seminarium ma doprowadzić do osiągnięcia efektów uczenia się określonych w sylabusie przedmiotu seminarium. Nacisk położony jest na to, by student potrafił nie tylko samodzielnie zdobywać wiedzę, ale też nabył elementarne umiejętności badawcze, w tym w zakresie pisania prac naukowych. Dla ocenianego kierunku studiów prawo w biznesie obowiązuje Regulamin Dyplomowania, który został opracowany na nowo i przyjęty przez Radę Kierunku mocą uchwały z dn. 4.12.2024 r., a następnie zatwierdzony przez Radę Kolegium IV. Studenci mogą zapoznać się z nim na stronie internetowej Wydziału. Zgodnie z załącznikiem nr 1 do tego Regulaminu temat pracy może być skutkiem ustaleń poczynionych przez opiekuna pracy, a wynikających w szczególności ze znajomości przez niego potrzeb analizy konkretnych problemów, w tym problemów prawnych występujących w biznesie, lub efektem zgłoszenia przez studenta propozycji wynikającej z jego doświadczeń zdobytych podczas studiów (w tym praktyk studenckich) lub opartych o jego doświadczenia zawodowe lub szczególne zainteresowania, może zostać również ustalony w oparciu o dokonaną poprzez współpracę z interesariuszami zewnętrznymi diagnozę potrzeb podjęcia eksploracji konkretnych zagadnień dotyczących zasad funkcjonowania biznesu i wpływu prawa na sferę związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej. We wspomnianym załączniku nr 1 do Regulaminu dyplomowania znajdują się również wskazówki dla studentów obejmujące zarówno wymagania dotyczące koncepcji pracy, jak i wytyczne techniczne i redakcyjne. Stanowią one pomoc dla studentów, a także służą zapewnieniu jednolitości zasad przygotowywanych na Wydziale prac.

Zgodnie z § 3 analizowanego Regulaminu dyplomowania egzamin dyplomowy odbywa się w formie ustnej w języku polskim przed komisją, w skład której wchodzi przewodniczący, opiekun pracy (zwany w tej procedurze promotorem) oraz recenzent i składa się z trzech części: omówienia przez studenta pracy dyplomowej, odpowiedzi na pytanie opiekuna pracy i odpowiedzi na pytanie recenzenta. Omówienie przez studenta pracy dyplomowej obejmuje sprawdzenie umiejętności

przedstawienia pracy dyplomowej (tematu, celów, hipotez, zakresu przedmiotowego pracy, wykorzystanych źródeł informacji i metod badawczych, wniosków), natomiast wspomniane dwa pytania są formułowane na podstawie listy zagadnień określonych w załączniku nr 2 do omawianej Procedury dyplomowania. Zgodnie z § 3 ust. 5 tej Procedury, egzamin dyplomowy powinien wykazać, że student: posiada ogólną wiedzę z modułów kierunkowych, potrafi wyczerpująco i przekonująco przedstawić odpowiedzi na pytania z obszaru tematycznego pracy dyplomowej, posługując się przy tym zarówno wiadomościami z literatury modułu, jak i sądami własnymi, samodzielnie identyfikuje problemy postawione w zadanych pytaniach oraz prowadzi wywód logiczny, posługuje się jasnym i precyzyjnym językiem.

Rada Kierunku dba o to, by w razie potrzeby wdrażać działania mające podnieść jakość przygotowywanych prac oraz poziom egzaminów dyplomowych. Rada Kierunku w trakcie dyskusji przed zatwierdzeniem tematów prac dyplomowych odnosi się zwłaszcza do praktycznego profilu proponowanych prac, a także ich zgodności z zagadnieniami objętymi modułami kształcenia. Rada zwraca szczególną uwagę na prace przygotowywane pod kierunkiem osób nowozatrudnionych lub takich, które pełnią rolę opiekuna pracy po raz pierwszy. W celu zintensyfikowania tego nadzoru powołano dla kierunku prawo w biznesie zespół ds. nadzoru nad pracami. Zespół podjął działania, analizując losowo wybrane prace. W ramach tych działań zespół weryfikuje w szczególności, czy opiekunowie prac przestrzegają sformułowanych już wcześniej (tj. po kontroli prac za rok akademicki 2020/2021) przez Radę Kierunku rekomendacji.

W ramach odpowiedzialnego za oceniany kierunek studiów Kolegium IV UKW odbywają się konkursy na najlepszą pracę dyplomową. Wniosek o wyróżnienie pracy dyplomowej składa opiekun pracy wraz z kserokopiami recenzji, wydrukiem raportu badania pracy przez JSA oraz opinią uzasadniającą każde kryterium uwzględniane przy wyróżnieniu pracy, a wynikające ze szczegółowych warunków wyróżniania prac dyplomowych przyjętych przez Radę Kolegium IV uchwałą nr 1/2024/2025 z dn. 5.11.2024 r. w sprawie procedury przyznawania wyróżnień dla studentów i absolwentów.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się ujęte są w sylabusach opracowywanych przez koordynatorów poszczególnych przedmiotów. Warunkiem zaliczenia każdego przedmiotu jest wypełnienie przez studenta wymagań określonych w sylabusie do przedmiotu dostępnym na stronie USOS. Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych dla poszczególnych przedmiotów oznacza tym samym zrealizowanie wszystkich kierunkowych efektów uczenia się i w konsekwencji realizację założonej koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiąganych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się także poprzez odbycie praktyk (dla których też założono określone efekty uczenia się składające się na kierunkowe efekty uczenia się) oraz proces dyplomowania (poprzedzony uczestnictwem w seminarium, dla którego również określone efekty uczenia się składające się na kierunkowe efekty uczenia się).

W procesie weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane są wewnętrzne akty normatywne dotyczące równego traktowania studentów, przeciwdziałania dyskryminacji, zasad reagowania na konflikty, dyskryminację i przemoc oraz zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, zasad wprowadzania i zastosowania rozwiązań alternatywnych wobec studiujących osób ze szczególnymi potrzebami. Najważniejszym z punktu widzenia studenta wewnętrznym aktem normatywnym regulującym wskazane kwestie jest Regulamin studiów.

Na podstawie § 18 ust. 3 Regulaminu studiów student ma prawo m.in. do korzystania ze wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami związanego z realizacją procesu kształcenia oraz z realizacją efektów uczenia się. Uszczegółowienie tej regulacji znajduje się w § 25 Regulaminu studiów, w myśl którego studenci z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się o dostosowanie sposobu organizacji i właściwej realizacji procesu dydaktycznego, w tym warunków odbywania studiów do rodzaju niepełnosprawności, jednak wszelkie rozwiązania z tym związane mają na celu jedynie wyrównanie szans i nie mogą powodować zmniejszania wymagań merytorycznych. W myśl § 30 ust. 8 Regulaminu studiów student z niepełnosprawnością może zgłosić osobie prowadzącej dane zajęcia potrzebę dostosowania formy zaliczenia zajęć do rodzaju niepełnosprawności lub uczestniczenia podczas zaliczenia osoby trzeciej (np. asystenta osoby z niepełnosprawnością lub tłumacza języka migowego). Analogiczne uprawnienia w przypadku egzaminu przewiduje § 31 ust. 11 Regulaminu studiów.

Jeśli student podważa obiektywizm bądź prawidłowość przebiegu zaliczenia zajęć, ma prawo – na podstawie § 33 Regulaminu studiów – zwrócić się w terminie 7 dni od terminu zaliczenia z prośbą o komisyjne przeprowadzenie zaliczenia zajęć. Natomiast § 34 Regulaminu studiów stanowi, że na – złożony w ciągu 7 dni od daty ogłoszenia wyniku egzaminu poprawkowego – wniosek studenta kwestionującego warunki, w jakich odbył się egzamin bądź obiektywność uzyskanej oceny, dyrektor kolegium rozstrzyga o przeprowadzeniu egzaminu komisyjnego, który powinien się odbyć w terminie 7 dni od daty złożenia wniosku przez studenta. Egzamin komisyjny odbywa się przed komisją złożoną z dyrektora kolegium lub osoby przez niego wskazanej jako przewodniczącego komisji oraz dwóch członków wskazanych spośród nauczycieli akademickich reprezentujących właściwą dla zajęć dyscyplinę naukową. Formę egzaminu komisyjnego ustala przewodniczący komisji. Uczestnikiem egzaminu komisyjnego na prawach obserwatora bez prawa uczestniczenia w głosowaniu może być, za zgodą studenta, nauczyciel akademicki, który wystawił ocenę weryfikowaną w trybie komisyjnym. Na wniosek studenta, w egzaminie komisyjnym może wziąć udział (również bez prawa uczestniczenia w głosowaniu) opiekun roku, przedstawiciel samorządu studenckiego albo rzecznik praw studenta. Na podstawie § 53 Regulaminu studiów za czyn uchybiający godności studenta oraz za naruszenie przepisów obowiązujących w Uniwersytecie student podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Dla przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie kluczowe znaczenie ma § 18 ust. 3 pkt 10 Regulaminu studiów, w myśl którego na zasadach określonych w Regulaminie, uchwałach Senatu i zarządzeniach Rektora student w szczególności ma prawo do otrzymania uzasadnienia oceny wystawionej przez nauczyciela akademickiego. Regulamin studiów stanowi ponadto, że student w terminie 14 dni od ogłoszenia wyników w systemie USOSweb ma prawo wglądu do ocenionej pracy pisemnej (§ 31 ust. 12) oraz że recenzje pracy dyplomowej wraz z uzasadnieniem (wyjątek dotyczy wyłącznie pracy dyplomowej, której przedmiot objęty jest tajemnicą prawnie chronioną) są jawne i podlegają opublikowaniu w Archiwum Prac Dyplomowych Uniwersytetu (§ 47 ust. 9).

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są określone przez koordynatorów poszczególnych przedmiotów w sylabusach. Są różnicowane w zależności od tego, czy weryfikacji ma podlegać wiedza, umiejętności, czy kompetencje społeczne. Dla weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w zakresie wiedzy typowymi metodami są testy, pytania otwarte, czy zadania problemowe. W ten sposób możliwe staje się sprawdzenie tych np. efektów uczenia się, w myśl których student powinien rozumieć istotę określonych pojęć prawnych czy też rolę określonych instytucji prawnych. Dla weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się

w zakresie umiejętności w ramach różnych przedmiotów stosowanych jest wiele metod, których rola jest szczególna ze względu na praktyczny profil studiów, przede wszystkim: rozwiązywanie przypadków, zadania problemowe, aktywność na zajęciach (w tym udział w dyskusji), wystąpienia o charakterze krótkich referatów lub prezentacji multimedialnych, przygotowywanie projektów pism, umów, wniosków. Przykłady metod służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie umiejętności z nauk o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów to: opracowanie projektu strategii marketingowej (w ramach przedmiotu reklama i promocja w biznesie), przygotowanie biznesplanu (w ramach przedmiotu biznesplan), czy też przygotowanie strategii społecznej odpowiedzialności biznesu. Osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych jest weryfikowane przez wykonywanie zadań w grupie (np. w ramach przedmiotu Internet i nowe technologie w biznesie) czy też poprzez wymaganie aktywności w toku zajęć, w tym udziału w dyskusji. Weryfikację efektów uczenia się osiąganych w ramach praktyk umożliwia dziennik praktyk oraz opinia opiekuna praktyk z ramienia instytucji przyjmującej. Metody umożliwiające sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej są szczególnie istotne ze względu na profil praktyczny ocenianego kierunku studiów.

Dla weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się języka obcego wykorzystywane są: wypowiedzi ustne i pisemne, prezentacja, kolokwium, rozumienie tekstu czytanego i pisanego.

Dla weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w procesie dyplomowania na jego pierwszym etapie, czyli celem zaliczenia pierwszego semestru seminarium, niezbędne jest przygotowanie przez studenta planu pracy i zarysu treści przynajmniej jednego rozdziału, a także identyfikowanie problemów praktycznych poprzez pracę nad przypadkami i zapoznawanie się z orzecznictwem. Na zakończenie drugiego semestru sprawdza się, czy student potrafi omówić to, co zawarł w pracy, przeprowadzić dyskusję nad tekstem. W ramach egzaminu dyplomowego weryfikuje się, czy student posiada ogólną wiedzę z modułów kierunkowych, czy potrafi przekonująco i wyczerpująco odpowiedzieć na pytania z obszaru tematycznego pracy dyplomowej, posługując się przy tym wiadomościami z literatury modułu, jak również sądami własnymi i czy potrafi samodzielnie identyfikować problemy postawione w pytaniach.

Skuteczność osiągania efektów uczenia się oceniana jest również poprzez analizę ankiet wypełnianych przez studentów. Ankiety ewaluacyjne obejmują w szczególności korzyści z udziału w zajęciach dostrzegane przez samych studentów. Zasady i tryb prowadzenia ankietyzacji jakości kształcenia określa Zarządzenie Rektora nr 46/2019/2020 z dn. 2.03.2020 r. w sprawie ustalenia ogólnouczelnianej procedury ankietyzacji jakości kształcenia.

W Uczelni obowiązuje Procedura dokumentowania efektów uczenia się Kolegium IV UKW w Bydgoszczy regulująca podział kompetencji w omawianym zakresie pomiędzy osoby sprawujące określone funkcje na Uczelni, nauczycieli akademickich oraz komórki administracyjne, a także terminy realizacji poszczególnych wskazanych w tej procedurze zadań przez te podmioty. Kolejnym dokumentem uchwalonym przez Radę Kolegium IV są Zasady dokumentowania efektów uczenia się Kolegium IV, z których wynika, że w przypadku egzaminów i zaliczeń ustnych nauczyciel akademicki przygotowuje i dokumentuje wykaz pytań, opis zakresu treści programowych wymaganych na uzyskanie danej oceny, sporządza protokół z egzaminu lub zaliczenia ustnego dla każdego studenta, który powinien zawierać wykaz pytań zadanych danemu studentowi wraz z komentarzem oraz oceną i powinien być podpisany przez studenta, a następnie całość dokumentacji przekazuje do sekretariatu

ds. kształcenia, gdzie przechowywana jest przez 2 kolejne lata akademickie. W przypadku egzaminów i zaliczeń pisemnych nauczyciel akademicki przygotowuje i dokumentuje wszelkie pisemne formy testów, kolokwiów, zaliczeń, egzaminów wraz z opisem zakresu treści programowych wymaganych na uzyskanie danej oceny i również przekazuje do sekretariatu ds. kształcenia, gdzie przechowywane są przez 2 kolejne lata akademickie. W przypadku zaliczeń praktycznych, projektów, prezentacji, innych prac indywidualnych lub zespołowych studentów, nauczyciel akademicki przygotowuje zestaw czynności, pytań, zagadnień niezbędnych do zaliczenia praktycznego, przygotowania projektu, prezentacji lub innej pracy studenta zgodnie z efektami założonymi w sylabusie modułu kształcenia, przechowuje opis kryteriów oceniania prac, gromadzi wszystkie prace i również przekazuje całość dokumentacji do sekretariatu ds. kształcenia, gdzie przechowywana jest przez 2 kolejne lata akademickie. Szczegółowe zasady dotyczą również dokumentowania przebiegu praktyk oraz procesu dyplomowania. Zespół oceniający zapoznał się z dokumentacją losowo wybranych prac etapowych, dyplomowych oraz dokumentacją odbytych praktyk i nie stwierdził żadnych przypadków niezgodności z obowiązującym prawem.

Podstawę prowadzenia monitoringu losów absolwentów stanowi Uchwała Senatu nr 123/2014/2015 z dn. 29.06.2015 r. w sprawie wprowadzenia Ogólnouczelnianej procedury monitorowania karier zawodowych absolwentów UKW. Badania karier absolwentów dokonuje co roku Biuro Karier UKW działające w ramach Centrum Rekrutacji i Wsparcia Studentów kierując do absolwentów anonimową ankietę. Wnioski z badania referowane są na posiedzeniu Rady Kierunku oraz na zebraniach pracowników i stanowią przyczynek do sformułowania zaleceń dla doskonalenia programu studiów. Badaniem obejmuje się absolwentów po roku i po trzech latach od ukończenia studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się przyjęcie regulacji i mechanizmów pozwalających na weryfikację osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie przypisanych do praktyk zawodowych wraz ze wskazaniem, które z efektów student powinien nabyć na poszczególnym etapie praktyki.	W programie studiów zmodyfikowano praktyki zawodowe w ten sposób, że wprowadzono praktyki odbywane w czterech etapach (Praktyki I, Praktyki II, Praktyki III i Praktyki IV). W matrycy efektów uczenia się do każdego z etapów przypisano odmienny zestaw efektów kierunkowych. Zmiany w programie studiów zostały zatwierdzone uchwałą Senatu Nr 56/2023/2024 z dn. 28.05.2024 r. w sprawie ustalenia od cyklu kształcenia 2024/2025 zmian w programie studiów na kierunku prawo w biznesie – studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Zgodnie ze zmodyfikowanym programem	zalecenie zrealizowane

		studiów dokonano zmian w sylabusie przygotowując dla każdego etapu praktyki osobny sylabus, w którym wskazano efekty uczenia się, które student powinien nabyć na danym etapie. Ponadto w celu spełnienia zaleceń w tym zakresie Rada Kierunku uchwaliła nowy program praktyk.	
2.	Zaleca się zwiększenie nadzoru projakościowego nad pracami dyplomowymi przygotowywanymi na kierunku prawo w biznesie.	Powołano zespół ds. do spraw oceny jakości prac dyplomowych. Zespół podjął działania, weryfikując w szczególności, czy promotorzy przestrzegają wcześniej sformułowanych przez Radę Kierunku rekomendacji. Dodatkowo, okresowo przypominane jest promotorom, co przyjęto do stosowania to jako regułę, komunikaty monitujące o zwiększenie nadzoru nad jakością prac dyplomowych, ich wnikliwą ocenę i nadzór w trakcie przygotowywania pracy przez studentów, w szczególności nad: 1) zgodnością treści pracy z jej tematem; 2) układem pracy, strukturą podziału treści, kolejności rozdziałów, kompletności tez itp.; 3) poprawnością stosowanych metod badawczych; 4) spełnieniem wymagań merytorycznych, a także technicznych i redakcyjnych; 5) poprawnością terminologiczną oraz językową; 6) właściwym doбором i wykorzystaniem literatury naukowej; 7) zgodnością z zasadami określonymi w Zarządzeniu Rektora UKW w sprawie zasad składania i archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD) oraz sprawdzania prac dyplomowych z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA) oraz Regulaminem dyplomowania.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się, są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku. Fakt, że nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu

dostępu do tego sprzętu można usprawiedliwić tym, że na ocenianym kierunku studiów metody i techniki kształcenia na odległość wykorzystywane są w minimalnym stopniu (zaledwie 5 punktów ECTS), o czym była mowa w opisie kryterium 2.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się, określonym w programie studiów.

Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen, umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością, określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie oraz określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Uczelnia nie wypracowała metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowanych w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, gdyż kształcenie na odległość dotyczy jedynie dwóch przedmiotów w trakcie całych studiów, a ich ocenianie jest „stacjonarne”, a nie „on-line”.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku oraz umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 ESOKJ.

Dowodami na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się są prace etapowe i egzaminacyjne oraz ich wyniki, projekty, prace dyplomowe oraz dzienniki praktyk. Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są także monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej edukacji. Zespół oceniający na podstawie losowo wybranych dowodów osiągnięcia efektów uczenia się stwierdza, że rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych i etapowych, a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu szóstego Polskiej Ramy Kwalifikacji, praktycznego profilu studiów, efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscypliny nauki prawne jako dyscypliny wiodącej, ale również z zakresu dyscyplin: ekonomia i finanse oraz nauki o zarządzaniu i jakości. Są również dostosowane do norm i zasad, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej (gospodarczej) oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku prawo w biznesie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacja

Rekomenduje się przyjmowanie i dokonywanie zmian uchwał rekrutacyjnych, z zachowaniem terminów ustawowych.

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na kierunku prawo w biznesie zajęcia prowadzi łącznie 49 nauczycieli akademickich, z czego 42 osób to etatowi pracownicy Wydziału Prawa i Ekonomii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, dla których UKW jest podstawowym miejscem zatrudnienia. Jedna osoba prowadzi zajęcia na podstawie zawartej z Uczelnią umowy cywilnoprawnej. Powyższe liczby są zgodne z wymogami określonymi w art. 73 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. W stosunku do roku akademickiego 2018/2019 w którym uruchomiono oceniany kierunek nastąpił wzrost etatowej kadry badawczo-dydaktycznej o przeszło 100%.

Nauczyciele realizujący zajęcia na kierunku prawo w biznesie posiadają następujące tytuły i stopnie naukowe oraz tytuły zawodowe: dr hab., dr i mgr. Wśród etatowych pracowników prowadzących zajęcia na kierunku prawo w biznesie jest 7 samodzielnych pracowników naukowych, w tym pięciu z zakresu nauk prawnych (jednak z habilitacji uzyskana na Słowacji). Najliczniejszą grupę stanowią nauczyciele akademicy, którzy posiadają stopień doktora i zatrudnieni są na stanowiskach adiunktów.

Zdecydowana większość nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku reprezentuje dyscyplinę nauki prawne (34) oraz dyscyplinę ekonomia i finanse (6).

Większość kadry dydaktycznej na kierunku prawo w biznesie łączy wiedzę naukową z praktycznym doświadczeniem w ramach działalności zawodowej prowadzonej poza Uczelnią. Są lub byli aktywni w takich obszarach jak np. prowadzenie własnej działalności gospodarczej w zakresie zarządzania nieruchomościami, agencji ubezpieczeniowej, kancelarii prawniczej, piastowali kierownicze stanowiska w bankowości, pracowali jako broker ubezpieczeniowy. Część kadry ma doświadczenie zawodowe w administracji, w piastowaniu urzędu sędziego sądu powszechnego.

W pięciu przypadkach odnotowano nieprawidłową obsadę zajęć, polegającą na nieadekwatnym profilu naukowym prowadzącego w stosunku do ich treści.

Przedstawiona wyżej struktura kwalifikacji kadry akademickiej kierunku prawo w biznesie oraz jej liczebność w stosunku do liczby studentów są – poza wskazanymi w załączniku nr 4 wyjątkami – właściwe i pozwalają na prawidłową realizację zajęć oraz na kształtowanie wiedzy charakterystycznej dla nauk prawnych i ekonomii.

W większości przypadków nauczyciele akademicy i inne osoby realizujące zajęcia na kierunku prawo w biznesie posiadają aktualny dorobek naukowy oraz/lub doświadczenie zawodowe związane z ocenianym kierunkiem studiów. Umożliwia to prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych, albowiem osoby prowadzące zajęcia mogą wzbogacić prezentowane treści wynikami realizowanych badań własnych bądź analiz, a także wesprzeć je przykładami z praktyki zawodowej. Dorobek naukowy nauczycieli realizujących zajęcia na ocenianym kierunku obejmuje publikacje w czasopismach naukowych, rozdziały w książkach (opracowania zbiorowe, wieloautorskie) oraz monografie odpowiadające interdyscyplinarnemu charakterowi ocenianego kierunku. Nauczyciele akademicy biorą też udział w licznych konferencjach, na których prezentują osiągnięcia naukowe i praktyczne z zakresu prawa w biznesie.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia na kierunku prawo w biznesie posiadają również kompetencje dydaktyczne umożliwiające im prawidłową realizację zajęć.

Nauczyciele akademicy, realizujący zajęcia na ocenianym kierunku, mogą także kształcić swoje umiejętności dydaktyczne w ramach programu Erasmus+. Ponadto rozwój i doskonalenie kompetencji dydaktycznych kadry kierunku prawo w biznesie następuje poprzez udział w licznych seminariach oraz szkoleniach, np. z zakresu tutoringu.

Obsada zajęć realizowana jest w oparciu o dorobek naukowy, dydaktyczny i doświadczenie zawodowe osób prowadzących zajęcia. Zwłaszcza w przypadku osób realizujących zajęcia kształtujące kompetencje praktyczne uwzględniany jest komponent posiadanego doświadczenia zawodowego. Ocena okresowa nauczycieli akademickich dokonywana jest cyklicznie, a nauczyciele akademicy oceniani są w obszarach (dydaktycznym, naukowym, organizacyjnym) właściwych dla swojej grupy zatrudnienia pod względem spełniania kryteriów podstawowych i uzupełniających. Kryteria oceny okresowej nauczycieli akademickich określone zostały w odpowiednich aktach normatywnych Uczelni i są znane nauczycielom akademickim prowadzącym zajęcia dydaktyczne w ramach ocenianego kierunku.

Za swoją aktywność w wymienionych wyżej obszarach pracownicy wydziału są w różny sposób nagradzani. Na spotkaniu z zespołem oceniającym potwierdzili oni, że mają pełne rozeznanie odnośnie do kryteriów, jakie należy spełniać, aby powyższe nagrody otrzymać.

Nauczyciele akademicy, prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku, są także oceniani przez studentów, a wyniki anonimowych ankiet studenckich wykorzystywane są, np. przy okresowej ocenie pracowników oraz przy obsadzaniu zajęć dydaktycznych. Prowadzone są także hospitacje zajęć. Służą one wsparciu i doskonaleniu warsztatu dydaktycznego nauczycieli akademickich, a w konsekwencji: podnoszeniu poziomu kształcenia.

Polityka kadrowa realizowana przez Władze Uczelni w odniesieniu do osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec oraz formy pomocy ofiarom. Zasady te są uregulowane odpowiednimi przepisami. Na Uczelni istnieją także odpowiednie instytucje pozwalające na rozwiązywanie sytuacji konfliktowych, takie jak Pełnomocnik ds. Pomocy Psychologicznej.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r. wskazuje roczny wymiar zajęć dydaktycznych nauczyciela akademickiego (art. 127 ust. 2), zastrzegając, że za zgodą pracownika, może być powierzone prowadzenie zajęć dydaktycznych w godzinach nadwymiarowych w wymiarze nieprzekraczającym dwukrotności rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych (ust. 7). Zaleca się dostosowanie obciążeń dydaktycznych pracowników do przepisów ustawy.	W czasie od poprzedniej wizytacji PKA nastąpił wzrost etatowych pracowników WPiE UKW z 62 do 78. Natomiast na ocenianym kierunku nastąpił wzrost osób uczestniczących w procesie realizacji zajęć z 41 do 49. Tym samym nastąpiło obniżenie obciążeń dydaktycznych i dostosowania ich do wymogów wynikających z ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W większości przypadków nauczyciele akademicy, prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku, reprezentują dyscyplinę nauk prawnych, do której przyporządkowano większość efektów uczenia się, co umożliwia nabycie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji specyficznych dla kierunku prawo w biznesie. Studenci mają też możliwość zdobycia umiejętności praktycznych w ramach zajęć realizowanych przez specjalistów posiadających dorobek zawodowy w obszarze związanym z tematyką tych zajęć, jak również w ramach praktyk zawodowych. W przypadku ośmiu osób, prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku, stwierdzono jednak realizację zajęć niezgodną z posiadanym przez nie wykształceniem kierunkowym i dorobkiem naukowym oraz zawodowym. Proporcje obciążeń godzinowych nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku w ramach pensum są właściwe. Polityka kadrowa na ocenianym kierunku jest prowadzona zgodnie z prawem i standardami przyjętymi na Uczelni. Na ocenianym kierunku prowadzona jest systematyczna i kompleksowa ocena jakości kadry przez przełożonych i studentów. Istnieje także polityka przeciwdziałania sytuacjom konfliktowym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenie

Dostosowanie kompetencji naukowych i zawodowych nauczycieli w powiązaniu z wykształceniem kierunkowym do realizowanych zajęć.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wydział Prawa i Ekonomii UKW, będący jednostką realizującą kształcenie na kierunku prawo w biznesie, mieści się przy placu Józefa Weyssenhoffa 11, w budynku dawnej placówki naukowo-badawczej powstałej na początku XX wieku w Bydgoszczy. Budynek ten znajduje się w bliskim sąsiedztwie głównego budynku Uniwersytetu oraz Biblioteki Głównej, z którymi współtworzy kampus akademicki. Zajęcia dla studentów ocenianego kierunku są również prowadzone w dwóch aulach Uniwersytetu (każda mieści ponad 150 studentów) usytuowanych w budynku przy ul. Chodkiewicza 30.

Wydział dysponuje: aulą na 130 miejsc, salą wykładową na 64 miejsca, dwiema salami dydaktycznymi na 50 miejsc, czterema salami dydaktycznymi na 40 miejsc, dziewięcioma salami dydaktycznymi na 30 miejsc, pięcioma salami dydaktycznymi na 20 miejsc, salą seminaryjną wykorzystywaną także przez koła naukowe, dwiema salami komputerowymi na 20 miejsc każda, a także punktem gastronomicznym. W budynku głównym Wydziału znajdują się także gabinety nauczycieli akademickich – dwanaście pomieszczeń z wyraźnym podziałem na pracowników poszczególnych katedr. Są one wyposażone w meble biurowe oraz niezbędny sprzęt komputerowy, co umożliwia nauczycielom zarówno pracę ze studentami w ramach konsultacji, jak i realizację zadań naukowych. W budynku tym mieści się także sekretariat dostępny dla studentów, jak też usytuowane są gabinety przedstawicieli Władz Wydziału.

Sal dydaktyczne są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się na kierunku prawo w biznesie, wyposażone w sprzęt (rzutniki, ekrany, komputery z oprogramowaniem, tablice zwykłe oraz interaktywne), który spełnia współczesne standardy dydaktyczne i umożliwia prawidłową realizację zajęć. We wszystkich salach wykładowych i pracowniach komputerowych znajdują się także projektory z możliwością podłączenia komputera przenośnego. Pracownicy Wydziału mogą też korzystać z rzutników mobilnych i przenośnego komputera. Sale wyposażone są w rzutniki, projektory, tablice, w tym interaktywne, co czyni zadość współczesnym standardom dydaktycznym. Mając na względzie komfort studentów, zadbano także o rolety przeciwsłoneczne.

Infrastruktura informatyczna, używana przez studentów oraz nauczycieli akademickich na kierunku prawo w biznesie, jest nowoczesna i dostosowana zarówno do działalności naukowej, jak i dydaktycznej. Pracownie komputerowe wyposażone są w komputery PC z systemami Windows 10. W każdej pracowni znajduje się 20 stanowisk komputerowych (jednostka centralna i monitor) wyposażonych w procesory Intel Core i3 i i5 oraz 8GB pamięci RAM. Wszystkie stanowiska wpięte są do uczelnianej sieci komputerowej mającej dostęp do sieci Internet (via wysokiej klasy i o dużej przepustowości lokalne przełączniki sieciowe). Istnieje również możliwość podłączenia dodatkowych jednostek. Na komputerach zainstalowane jest oprogramowanie wykorzystywane w praktycznym procesie kształcenia (m.in. System Informacji Prawnej LEGALIS online, Office 365). Ponadto oprogramowanie systemowe zainstalowane w pracowniach komputerowych wyposażone jest

w narzędzia wspierające osoby słabowidzące. Utworzono również dwa stanowiska do prowadzenia zajęć przez nauczycieli akademickich zajęć zdalnych oraz wyposażone w kamery internetowe.

Studenci ocenianego kierunku mają zapewniony dostęp do szybkiego Internetu w budynku Wydziału. w postaci uczelnianej sieci bezprzewodowej funkcjonującej w ramach ogólnopolskiego projektu EDUROAM z wydzielonym SSID dla studentów, którzy mogą korzystać z jej zasobów po wcześniejszej autoryzacji. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są unowocześniane i aktualizowane.

W przerwach między zajęciami studenci ocenianego kierunku mają również możliwość korzystania z dwóch odrębnych pomieszczeń wyposażonych w stoliki i krzesła. Na Wydziale funkcjonuje także punkt gastronomiczny oferujący ciepłe napoje, przekąski i inne produkty.

Infrastruktura budynku Wydziału Prawa i Ekonomii dostosowana jest także do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w tym z ograniczeniami ruchowymi. W budynku znajduje się zewnętrzna winda oraz platforma przy schodach służąca osobom niepełnosprawnym ruchowo, jak również przystosowana dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami toaleta i przeznaczone dla nich miejsce parkingowe. Studenci z niepełnosprawnościami korzystają także z transportu z miejsc zamieszkania na Wydział i z powrotem, zapewnianego im nieodpłatnie przez Uniwersytet. Ponadto w sali nr 120 znajduje się mobilny monitor interaktywny przystosowany do potrzeb osób słabowidzących.

Budynek Biblioteki UKW w Bydgoszczy znajduje się w bliskim sąsiedztwie głównego budynku Uniwersytetu, co w znacznym stopniu umożliwia studentom łatwy i szybki dostęp do zbiorów bibliotecznych. Biblioteka zlokalizowana jest w nowoczesnym budynku, który zapewnia wolny dostęp do zbiorów i zasobów internetowych. W budynku tym znajdują się aule, z których korzysta Wydział Prawa i Ekonomii podczas spotkań inauguracyjnych ze studentami pierwszych roczników oraz podczas konferencji i seminariów, a także nowoczesne magazyny, sale dydaktyczne, pracownie i czytelnie, duży obszar z wolnym dostępem do półek, przestrzenie społeczne, pomieszczenia do pracy indywidualnej i grupowej, pracownie internetowe i multimedialne, przestrzenie wystawowe i dobrze wyposażona sala konferencyjna na 200 osób.

Budynek Biblioteki jest również w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, które mogą korzystać z licznych udogodnień, m.in. ze specjalistycznego sprzętu i oprogramowania. Na wyposażeniu biblioteki znajdują się urządzenia ułatwiające studentom funkcjonowanie w społeczności akademickiej, takie jak: przenośne powiększalniki, urządzenie lektorskie, powiększalnik stacjonarny, skaner ułatwiający adaptowanie materiałów do formy cyfrowej oraz trzy zestawy komputerowe specjalnie przystosowane do obsługi przez osoby z niepełnosprawnościami. Biblioteka umożliwia również osobom niesłyszącym korzystanie z usługi tłumacza migowego w formie aplikacji wideo online. W Bibliotece funkcjonuje także stanowisko asystenta bibliotecznego, którego głównym zadaniem jest pomoc studentom i pracownikom z niepełnosprawnościami w korzystaniu ze zbiorów bibliotecznych. Asystenci ci pełnią dyżury, w czasie których pomagają w digitalizacji i obróbce materiałów dla słabowidzących i niewidomych studentów i pracowników UKW, wyszukiwaniu literatury specjalistycznej (w ramach specjalnie stworzonego księgozbioru) oraz w korzystaniu z księgozbioru znajdującego się w Wolnym Dostępie i obsłudze sprzętu specjalistycznego.

Zasoby biblioteczne UKW obejmują najnowszą literaturę z zakresu nauk prawnych oraz ekonomii i finansów, w tym piśmiennictwo zalecane w sylabusach zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku, w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb studentów. Są one na bieżąco uzupełniane

o najnowsze książki z zakresu tak prawa jak ekonomii. Odbywa się to w dwojaki sposób: w ramach normalnych zakupów czynionych przez Bibliotekę, jak i z inicjatywy Wydziału Prawa i Ekonomii, którego pracownicy prowadzący poszczególne zajęcia inicjują zakup pozycji literaturowych z nimi związanych. Dzięki Wirtualnej Bibliotece Nauki użytkownicy mają także możliwość korzystania ze źródeł elektronicznych. Uczelnia posiada dostęp do pełnotekstowych i bibliograficznych baz danych: Ebsco, Science Direct, Springer, Wiley Online Library, PsycARTICLES, Web of Science, Scopus, Lex i Legalis.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Sale dydaktyczne, w których odbywają się zajęcia na ocenianym kierunku, oraz z ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się i adekwatne do rzeczywistych warunków pracy badawczej/zawodowej. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne oraz specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nieodbiegające od aktualnie używanych w działalności naukowej i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Liczba stanowisk badawczych, komputerowych i licencji na specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, a także liczba miejsc w czytelnii, udogodnienia dla użytkowników i godziny otwarcia biblioteki zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Zasoby biblioteczne są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów. Studenci kierunku prawo w biznesie mają również zapewniony dostęp studentów do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych i komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć w celu wykonywania zadań i realizacji projektów. Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością. W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub w formie kształcenia hybrydowego (blended learning) zapewniony jest dostęp do infrastruktury informatycznej i oprogramowania umożliwiającego synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Stworzenie szeregu dobrze zaprojektowanych i dostosowanych do potrzeb przestrzeni dla rekreacji i integracji studentów w ramach budynku Wydziału.

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Uczelnia prowadzi współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów. Współpraca jest prowadzona systematycznie na różnych płaszczyznach, w sposób tak zinstytucjonalizowany, jak i niesformalizowany. Spotkania Władz i nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne w ramach ocenianego kierunku z przedstawicielami otoczenia zewnętrznego odbywają się cyklicznie, przy okazji podpisywania i prolongowania porozumień o współpracy, realizacji wspólnych przedsięwzięć, a także w ramach indywidualnych rozmów z władzami Uczelni, przy okazji wykładów eksperckich, wizyt studyjnych.

Uczelnia współpracuje z szerokim i różnorodnym otoczeniem społeczno-gospodarczym. Interesariusze zewnętrzni wchodzi także w skład Rady Kierunku. Do kategorii interesariuszy zewnętrznych Uczelnia zalicza m.in. absolwentów, pracodawców: Wicedziekana Okręgowej Rady Adwokackiej w Bydgoszczy, Prezesa Zarządu Spółki Domena.pl w Bydgoszczy, Prezesa Stowarzyszenia Przedsiębiorców Kujaw i Pomorza, zastępcę Dyrektora Krajowej Administracji Skarbowej w Bydgoszczy, pracowników KAS w Bydgoszczy, przedstawicieli sektora prywatnego w Bydgoszczy z Next-Enter, Biura Nieruchomości Dobre Miejsce, Keno-Meble, Progres Plus, Muzeum Mydła i Historii Brudu, FoodieBox Kuchnie Świata.

Interesariusze zewnętrzni zaproponowali wprowadzenie następujących przedmiotów: *wycena nieruchomości, ochrona środowiska w przedsiębiorstwie*. Wskazali także na potrzebę kształtowania u studentów kompetencji miękkich i praktycznych, tj. umiejętności negocjacyjnych, zarządzania projektami, pracy zespołowej. Ponadto zasugerowali wprowadzenie do treści programowych zagadnień z zakresu wykorzystania sztucznej inteligencji w przedsiębiorstwie. Sugestie te były przedmiotem dyskusji podczas spotkań Rady Kierunku. Uczelnia uwzględnia niektóre sugestie otoczenia społeczno-gospodarczego np. wprowadziła zagadnienia z zakresu sztucznej inteligencji do programów studiów, uwzględniła potrzebę kształtowania kompetencji miękkich u studentów (vide: notatki dot. spotkań z interesariuszami zewnętrznymi z: 18.05.2023, 09.10.2023, 19.10.2023, 07.11.2023, 13.02.2024, 04.06.2024, 13.06.2024, protokoły z posiedzeń Rady Kierunku prawo w biznesie z: 05.01.2024, nr 1/1/2024, 26.04.2024, nr 1/4/2024).

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym realizowana jest także w ramach obowiązkowych praktyk zawodowych. Opiekun praktyk koordynuje współpracę z pracodawcami na rzecz rozwoju zawodowego studentów.

Kolejne pole współpracy wiąże się z indywidualną aktywnością zawodową pracowników Uczelni, w tym: piastowaniem funkcji publicznych, pracą w instytucjach państwowych. Wśród nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w ramach ocenianego kierunku znajdują się przedstawiciele sektora publicznego i prywatnego m.in.: adwokaci, radcy prawni, urzędnicy państwowi, pracownicy samorządowi, przedsiębiorcy.

Prowadzona współpraca z otoczeniem gospodarczym ma charakter rzeczywisty, a jej rezultatem są m.in. przeprowadzone konsultacje programu studiów.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego m.in.:

- opiniują programy studiów;
- wskazują nowe trendy pojawiające się na rynku;
- konsultują aktualnie obowiązujący program studiów w zakresie zgodności z aktualnymi trendami i potrzebami rynku pracy;
- uczestniczą w spotkaniach ze studentami;
- prowadzą zajęcia ze studentami.

Wnioski i uwagi dotyczące kształcenia na ocenianym kierunku przedkładane przez pracodawców, wynikają w szczególności z obserwacji wiedzy i umiejętności nabywanych przez studentów i absolwentów ocenianego kierunku studiów podczas praktyk, a także z innych form kontaktu i współpracy tych podmiotów ze studentami. Uwagi i opinie zgłaszane przez interesariuszy zewnętrznych podlegają analizie i są brane pod uwagę przy projektowaniu zmian programu studiów. Uczelnia organizuje spotkania z partnerami instytucjonalnymi i studentami oraz wizyty studyjne (np. „Bezpieczeństwo e-biznesu”, „Czy etykieta jest passe?”, „Ona mnie kopiuje – o błędach przedsiębiorców”, „Pułapki w procesie cywilnym na przykładzie pozwu oraz rola adwokata na etapie wszczęcia postępowania cywilnego”). Organizowane są także konferencje naukowe z udziałem praktyków, np. „BiznesTrendy”.

Uczelnia monitoruje losy absolwentów na ocenianym kierunku m.in.: przy pomocy Ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych, anonimowych ankiet skierowanych do studentów. Uczelnia prowadzi cykliczne przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym dot. oceny poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, co umożliwia jej podsumowanie dotychczasowych dokonań. Pod względem merytorycznym, współpracę koordynuje opiekun praktyk. Podejmuje on także inicjatywy związane z powiększaniem bazy instytucji partnerskich, zapraszając wybrane organizacje do współpracy. Uczelnia posiada podpisane porozumienia dot. Współpracy. Studenci są właściwie przygotowani do wejścia na rynek pracy, odbywania staży zawodowych. Działania na tym polu należy uznać za skuteczne.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia stale współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności gospodarczej oraz wyzwania zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego prowadzona jest systematycznie i przybiera formy adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji

współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, są przeprowadzane na podstawie formalnie przyjętych założeń. Uczelnia podsumowuje sposób realizacji przyjętych celów na płaszczyźnie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co pozytywnie wpływa na skuteczność podejmowanych działań doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku prawo w biznesie w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy są zgodne z koncepcją i celami kształcenia.

Internacjonalizacja jest realizowana poprzez umowy Erasmus+ oraz inne działania, jak umożliwienie kontaktu z regularnymi wykładami i warsztatami prowadzonymi przez wykładowców zagranicznych. W latach 2023-2024 w ramach programu Erasmus+ Wydział gościł 4 nauczycieli z uczelni zagranicznych.

Na kierunku stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku, w tym warunki do mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów.

Studenci mają możliwość korzystania z mobilności międzynarodowej w ramach programu Erasmus+. W Uczelni goszczą również studenci z innych krajów i przygotowana jest dla nich oferta dydaktyczna. Warto jednak zwrócić uwagę, że studenci na kierunku praktycznie nie korzystają w mobilnościach semestralnych oferowanych w ramach programu Erasmus+. Dlatego z uznaniem należy odnotować intensyfikację starań Uczelni, zaangażowanie kadry i studentów w *Blended Intensive Programs* (BIP).

Sugeruje się także otwarcie dla polskich studentów przedmiotów anglojęzycznych dedykowanych studentom zagranicznym. Zachętą do udziału w takich zajęciach mogłoby być oferowanie ich jako przedmiotów do wyboru lub przedmiotów, które byłyby alternatywą dla zaliczenia analogicznych przedmiotów w języku polskim. Należy także stworzyć system zachęt dla nauczycieli akademickich angażujących się w programy typu BIP, np. poprzez możliwość rozliczania w ramach pensum zajęć realizowanych za granicą, ale także dedykowanych udającym się tam studentom z uczelni macierzystej.

Uczelnia monitoruje proces umiędzynarodowienia poprzez analizę ankiet stypendystów przez uczelnianego koordynatora Erasmus+ oraz koordynatora Erasmus+ w poszczególnych jednostkach

Uczelni. Kwestie dotyczące umiędzynarodowienia prezentowane są także w dorocznych sprawozdaniach z działalności pełnomocników Rektora, poszczególnych jednostek oraz zbiorczo.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku prawo w biznesie w Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy prowadzone są systematyczne działania mające na celu wzrost zakresu i zasięgu umiędzynarodowienia. Są one zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Podpisana jest znacząca liczba umów w ramach programu Erasmus+ oraz umów dwustronnych. Pracownicy naukowcy Uczelni brali udział w różnych międzynarodowych projektach. Prowadzona jest ocena stopnia umiędzynarodowienia kształcenia i jej wyniki są implementowane na kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się otwarcie studentom polskim możliwości udziału w zajęciach anglojęzycznych, dedykowanych dla studentów zagranicznych, wraz z możliwością ich zaliczenia jako przedmiotów do wyboru lub ich odpowiedników w języku polskim.
2. Rekomenduje się stworzenie systemu zachęt dla nauczycieli akademickich przygotowujących zajęcia dydaktyczne w ramach programu *Blended Intensive Program* lub podobnych, np. poprzez wliczenie ich do pensum, zwłaszcza jeśli realizowane są przy współudziale studentów uczelni macierzystej.

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest prowadzone systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy, z wykorzystaniem współczesnych technologii. Wsparcie studentów jest dostosowane do różnych grup studentów (m.in. wychowujących dzieci, w ciąży, pracujących, z niepełnosprawnościami) poprzez m.in.: organizację działań, wsparcie nauczycieli akademickich oraz możliwość skorzystania z indywidualnej organizacji studiów. Za wsparcie studentów z niepełnosprawnościami odpowiada Biuro ds. Osób z niepełnosprawnościami. Studenci mogą skorzystać z takich form wsparcia, jak: pomocy asystenta, wypożyczalni

specjalistycznych sprzętów, świadczonych porad psychologicznych, doradcy zawodowego, czytników książek, zdigitalizowanych materiałów dydaktycznych, alternatywnych zajęć z wychowania fizycznego czy języka angielskiego, uczelnianego transportu czy wsparcia finansowego. Biblioteka, czytelnia, oraz domy studenckie są również dostępne dla osób z niepełnosprawnościami.

Wsparcie uwzględnia zróżnicowane formy przygotowujące studentów do udziału w działalności zawodowej z efektywnym wykorzystaniem infrastruktury i oprogramowania. Studentom zapewnia się konsultacje z wykładowcami w wyznaczonych godzinach lub ustalonych indywidualnie. Studenci uzyskują wsparcie w zakresie przygotowania do korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Problemy techniczne dotyczące oprogramowania studenci mogą zgłaszać drogą mailową, telefonicznie lub osobiście. Kompetencje kadry wspierającej proces uczenia się, w tym kadry administracyjnej odpowiadają potrzebom studentów i umożliwiają wszechstronną pomoc w rozwiązywaniu spraw studenckich. Kontakt do osób z Władz Uczelni odpowiedzialnych za wsparcie oraz Działów Uczelni, można znaleźć na stronie internetowej Uczelni. Informacje na temat efektów uczenia się oraz toku studiów są dostępne na stronach internetowych Uczelni.

Uczelnia oferuje zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej. Regulamin Studiów przewiduje istotne z perspektywy wsparcia studenckiego instytucje w zakresie studiowania, takie jak: urlopy od zajęć, egzaminy komisyjne oraz indywidualną organizację studiów, która może polegać na zwolnieniu studenta z obowiązku uczestnictwa w zajęciach oraz zaliczania zajęć na warunkach i w terminie uzgodnionym indywidualnie z prowadzącymi zajęcia. Studenci mogą również konsultować aspekty związane ze swoim procesem uczenia się z nauczycielami akademickimi, którzy prowadzą określone zajęcia. W związku z tym odbywają się regularne dyżury. Dodatkowo studenci mają możliwość konsultacji z nauczycielami również poza godzinami dyżurów i zajęć, po indywidualnym kontakcie mailowym. Zainteresowani naukowo studenci mogą realizować swoje pasje poprzez działalność w kołach naukowych (np. Koło Naukowe Prawo&Biznes czy KN Administratywistów) lub indywidualne inicjatywy w porozumieniu z nauczycielami akademickimi. Dodatkowo studenci ocenianego kierunku mają możliwość zostania beneficjentami projektów realizowanych przez jednostkę. Ponadto studenci mogą wnioskować do Dyrektora Instytutu o dofinansowanie wyjazdów na konferencje czy publikowania tekstów naukowych.

Studenci mogą ubiegać się o świadczenia pomocy materialnej – stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomogi. Wsparciem dla studentów wybitnych oraz motywacją do osiągania lepszych wyników w nauce jest stypendium Rektora, które jest przyznawane na podstawie wysokich wyników w nauce, osiągnięć naukowych, sportowych lub artystycznych. Studenci uzyskujący wyróżniające się wyniki w nauce mają możliwość skorzystania z indywidualnego toku studiów, określonego w Regulaminie Studiów.

Uczelnia w swoich działaniach uwzględnia różnorodne formy aktywności studentów. Mogą oni rozwijać swoje kompetencje i zainteresowania w wolontariatach czy dodatkowych zajęciach sportowych oraz innych organizacjach studenckich. Przedstawiciele Samorządu Studenckiego realizują projekty z zakresu życia studenckiego, organizując wydarzenia kulturalne i stymulujące aktywność studencką oraz biorą udział w pracach i posiedzeniach Rady Uczelni, Senatu czy różnorodnych komisji i rad. Organizacje studenckie są merytorycznie i finansowo wspierane przez Władze Uczelni. Samorząd otrzymuje do zaopiniowania dokumenty dotyczące studentów, a zarazem

kandydatury osób mających pełnić funkcje kierownicze, które będą miały podejmować decyzje w sprawach studenckich.

System wewnętrzny uwzględnia poprawne sposoby zgłaszania przez studentów skarg i wniosków, zatem należy go określić jako kompleksowy. Zgłoszenia przyjmują opiekunowie poszczególnych roczników oraz właściwy prodziekan lub Samorząd Studencki, którzy je przekazują na bezpośrednich spotkaniach z przedstawicielami Uczelni. Uczelnia przedstawiła spójny i kompleksowy sposób reagowania na zgłaszane nieprawidłowości oraz wypracowała jasny schemat postępowania, jeśli takie nieprawidłowości się pojawiają. Wskazaniem działaniem byłoby podejmowanie i animowanie kampanii informacyjnych, dzięki którym studenci i pracownicy mieliby większą ilość informacji o działaniu tych jednostek oraz o wielości form pomocy przez nich oferowanych.

Prowadzone są z udziałem studentów okresowe przeglądy systemu wsparcia, które obejmują ocenę zajęć. Monitorowane są także losy absolwentów. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do doskonalenia kształcenia i jego form. Oprócz standardowych ankiet oceny nauczycieli akademickich Uczelnia ewaluje m.in. zadowolenie z infrastruktury czy wsparcie studentów przez kadrę administracyjną. Wyniki ankietyzacji są omawiane z przedstawicielami studentów i wykorzystywane do działań doskonalących.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne i przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności zawodowej, motywuje studentów do osiągania dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących. System opieki i wsparcia należy określić jako kompleksowy, odnoszący się do wszystkich istotnych z perspektywy studenta aspektów. Dedykowane wsparcie w pełni odpowiada indywidualnym potrzebom oraz oczekiwaniom studentów. Wsparcie i działalność Uczelni dostosowane są również do różnych grup studentów, w szczególności osób z niepełnosprawnościami – ci ostatni są otoczeni szczególną opieką, co zasługuje na podkreślenie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Uczelnia w bardzo kompleksowy sposób wspiera osoby z niepełnosprawnościami i odpowiada na ich potrzeby, m.in. wdrożyła alternatywne zajęcia z wychowania fizycznego (showdown, szachy), digitalizuje materiały dydaktyczne dla osób niewidomych, organizuje zajęcia z języka angielskiego dla

osób słabosłyszących czy realizuje projekty ze środków europejskich poświęcone wyrównywaniu szans.

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji o studiach dla szerokiego grona odbiorców w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem oraz bez konieczności logowania. Strona jest dostępna w języku polskim i w ograniczonym zakresie w języku angielskim oraz jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością wzroku. Informacje są przejrzyste, kompletne i aktualne a zarazem obejmują m.in.: kompetencje oczekiwane od kandydatów na studia, warunki przyjęcia i kryteria kwalifikacji, terminarz rekrutacji, program studiów wraz z załącznikami, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, informacje dot. życia studenckiego, ale także informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparcia merytorycznego i technicznego w tym zakresie. Strona internetowa jest dostępna zarówno w wersji desktopowej, jak i mobilnej.

Na uczelnianej stronie www oraz Biuletynie Informacji Publicznej studenci mogą znaleźć szczegóły dotyczące wsparcia w procesie uczenia się w tym m.in. informacje o: pracownikach Uczelni, danych kontaktowych i godzinach dyżurów wszystkich działów, organizacjach studenckich i samorządowych, wsparciu osób z niepełnosprawnościami, programie Erasmus+, działaniach i ofercie Biura Karier. Kandydaci mogą zapoznać się z: oczekiwanymi efektami uczenia się, warunkami przyjęcia na studia i kryteriami kwalifikacji, terminarzem rekrutacji oraz możliwymi formami zatrudnienia i losami absolwentów kierunku. Podstawowe akty prawne, w tym Statut, Regulamin Studiów, Regulamin przyznawania świadczeń, Regulamin Samorządu Studenckiego są dostępne za pośrednictwem strony internetowej BIP Uczelni.

Strona internetowa jest bardzo dobrze skonstruowana, czytelna i przejrzysta dla interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Jest na bieżąco aktualizowana i umożliwia szybki dostęp do istotnych dla studentów do grup zajęć, m.in. platformy e-learningowej, systemu obsługi studiów oraz zakładki Biblioteki. Na podstronie związanej z ocenianym kierunkiem znajdują się najważniejsze informacje (m.in. poziom, tryb, praktyki, uznawalność dyplomu, opis specjalności, możliwe ścieżki kariery) oraz bezpośrednie linki do regulaminu rejestracji i programu kształcenia. Uczelnia dba o aktualność, rzetelność i kompleksowość publikowanych informacji oraz stara się zapewnić jej zgodność z potrzebami różnych grup odbiorców, wyniki monitoringu są zaś wykorzystywane do doskonalenia zarówno dostępności, jak i jakości informacji o studiach. Studenci są angażowani w działania projakościowe, jak np. doskonalenie informacji przekazywanych studentom.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaleca się dostosowanie stron internetowych zawierających informacje publiczne do wymogów związanych z dostępem dla osób z niepełnosprawnościami.	Strony internetowe zostały dostosowane zgodnie z zaleceniem.	zalecenie zrealizowane

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia opracowała i publicznie udostępniła zasady dotyczące dostępności i aktualności informacji o programach studiów, zakładanych efektach uczenia się, organizacji oraz procedurach toku studiów, zapewniając możliwość swobodnego zapoznania się z nimi – niezależnie od miejsca, czasu, rodzaju używanego sprzętu czy oprogramowania. Informacje te są dostępne w sposób przyjazny także dla osób z niepełnosprawnościami. Na ocenianym kierunku funkcjonuje sprawny system upowszechniania informacji o programie i procesie kształcenia. Treści dotyczące studiów są regularnie analizowane – również z udziałem studentów – a wyniki tych analiz wykorzystywane są do doskonalenia sposobu przekazywania informacji o kierunku prawo w biznesie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Na Uczelni istnieje System Zapewniania Jakości Kształcenia (SZJK), który obejmuje doskonalenie jakości oraz organizacji procesu kształcenia. System ten jest elementem składowym Strategii Rozwoju Uniwersytetu. Efektem działania systemu są analizy, które pozwalają na opracowanie wniosków dotyczących funkcjonowania procesu kształcenia, w tym wskazywanie kierunków ewentualnych

działań naprawczych. W realizowaniu polityki jakości bierze udział cała społeczność uniwersytecka, zgodnie z przypisanymi jej zadaniami i celami.

Uczelnia doskonali wewnętrzny system jakości kształcenia zarówno na poziomie diagnozy problemów, jak i planowanych i wdrażanych działań. Dąży też do wypracowania procedur oraz integracji narzędzi, metod i rozwiązań, co ma zapewnić wykorzystanie dobrych praktyk na Uczelni w kontekście poprawy jakości uczenia się.

W ujęciu organizacyjnym system ten tworzą na poziomie ogólnouczelnianym: Rektor, Senat, Prorektor ds. studenckich i jakości Kształcenia, a także Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia. Na kolejnych poziomach są to równoległe jednostki organizacyjne odpowiadające za rozwój dyscyplin (w przypadku kierunku prawo w biznesie – Wydział Prawa i Ekonomii) oraz jednostki organizacyjne zaangażowane w proces kształcenia (w przypadku ocenianego kierunku: Kolegium IV). Zaangażowanych w ten system jest ponadto wiele innych podmiotów tworzących strukturę organizacyjną Uczelni, których szczegółowe zadania wynikają ze Statutu Uczelni i jej regulaminu organizacyjnego (Zarządzenie Rektora Nr 70/2018/2019 z dn. 30.09.2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego UKW) oraz innych dokumentów w postaci zarządzeń czy uchwał.

Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia koordynuje politykę jakości kształcenia w imieniu Rektora. Nadzoruje ona zgodność prowadzonych na Uczelni kierunków z wymogami określonymi w przepisach zewnętrznych i wewnętrznych, sposób potwierdzania efektów uczenia się upowszechniania wyników analiz jakości kształcenia, a także wykonuje szczegółowe zadania określone w regulaminie studiów. Nadzór nad realizacją zadań i funkcjonowaniem podmiotów Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia sprawuje Prorektor ds. studenckich i jakości kształcenia.

Na Wydziale Prawa i Ekonomii podmiotami wykonującymi zadania w ramach Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia są: Dziekan, Prodziekan ds. kształcenia (nauki prawne), Rada Kierunku Prawo w Biznesie oraz Pełnomocnik ds. kierunku prawo w biznesie. Nadzór nad przebiegiem organizacji procesu kształcenia pełni Dziekan Wydziału. Prodziekan ds. kształcenia w uzgodnieniu z kierownikami katedr określa obsadę zajęć z uwzględnieniem kompetencji kadry pracowników naukowo-badawczych i uwarunkowań profilu praktycznego studiów. Ponadto realizuje takie zadania, jak np.: określanie zasad zapisów na zajęcia, ustalanie różnic programowych, ustalanie harmonogramów egzaminów w sesji egzaminacyjnej, powoływanie opiekunów praktyk zawodowych, dbanie o terminowe podawanie do wiadomości studentów planów studiów, rozkładów zajęć, sylabusów, wyników sesji egzaminacyjnej i zaliczeń. Prodziekana i Dziekana w realizacji zadań związanych z procesem kształcenia oraz jakością kształcenia na kierunku prawo w biznesie wspomaga Rada Kierunku Prawo w Biznesie, którą tworzą nauczyciele akademicki, przedstawiciele studentów oraz interesariusze zewnętrzni.

Obsługę procesu dydaktycznego dla kierunku prawo w biznesie zapewnia Kolegium IV. Dyrektor Kolegium IV odpowiada za organizację kształcenia na poszczególnych kierunkach. Rada Kolegium organizuje i monitoruje proces kształcenia na poszczególnych kierunkach. W ramach powyższych zadań dokonuje również analizy i akceptacji zbiorczego sprawozdania z funkcjonowania SZJK w Kolegium za każdy rok akademicki, a także przeprowadza analizę wniosków naprawczych i doskonalących jakość kształcenia.

Istotnym elementem jakości kształcenia jest jakość zajęć dydaktycznych. Rada Kierunku Prawo w Biznesie systematycznie nadzoruje proces kształcenia, biorąc pod uwagę: dorobek badawczo-dydaktyczny pracowników (zgodnie z bieżącą aktualizacją danych), metodykę kształcenia (według

planowej hospitacji zajęć i zgodnie z regulaminem hospitacji WPIE), jak również wyniki ankiet ewaluacyjnych wypełnianych przez studentów po zakończeniu modułu. W odniesieniu do praktyk zawodowych za tworzenie i modyfikowanie opisu zajęć odpowiedzialny jest kierunkowy opiekun praktyk, a zmiany zaproponowane przez Radę Kierunku podlegają zaopiniowaniu przez Uniwersytecką Radę Kształcenia. Na kierunku prawo w biznesie projektowane modyfikacje były też opiniowane przez organ samorządu studenckiego, przedstawicieli studentów, interesariuszy wewnętrznego i interesariusza zewnętrznego.

Analizy ankietyzacji zajęć dokonuje Prodziekan ds. kształcenia, a jej wyniki przedkładane są Radzie Kierunku. Ankiety są anonimowe, udostępniane za pośrednictwem systemu USOSWeb, zgodnie z ogólnouczelnianą procedurą określoną w Zarządzeniu Rektora z dn. 2.03.2020 r. w sprawie ustalenia ogólnouczelnianej procedury ankietyzacji jakości kształcenia.

Podejmowane działania projakościowe na kierunku prawo w biznesie są wieloaspektowe i nakierowane na systematyczną i efektywną ocenę procesu kształcenia oraz jego poprawę. Analiza poszczególnych działań dokonana przez zespół oceniający PKA wskazała jednak na nieprawidłowości dotyczące obsady zajęć w odniesieniu do ośmiu nauczycieli realizujących zajęcia na ocenianym kierunku (kryterium 4).

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

(Ocenę realizacji zaleceń należy uwzględnić w ocenie spełnienia kryterium, mając na uwadze postanowienia ust. 4 pkt 2 zał. nr 3 do Statutu PKA)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia	Ocena realizacji zalecenia (zalecenie zrealizowane / zalecenie niezrealizowane)
1.	Zaprojektowany system jakości kształcenia nie zapewnił właściwego monitorowania i doskonalenia programu studiów. W szczególności system nie zdiagnozował błędów w sformułowaniu efektów uczenia się w zakresie umiejętności, treści programowych dotyczących praktyk zawodowych, weryfikacji efektów uczenia się, nadzoru nad pracami dyplomowymi, a dostępności do informacji o studiach w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami.	Na uczelni powołano zespół osób, który sprawuje nadzór merytoryczny, organizacyjny oraz administracyjny związany z obsługą kierunków studiów, nad ocenianym kierunkiem. Wprowadzono zmiany w programie studiów w zakresie praktyk. Zmiany te polegające w szczególności na podzieleniu praktyk na etapy, doprecyzowaniu treści programowych, przypisaniu do każdego z etapów odrębnych zestawów efektów uczenia się. W odniesieniu do doskonalenia procesu dyplomowania obok Rady Kierunku określającej szczegółowe zasady obowiązujące w tym zakresie, nadzorującej dobór promotorów i recenzentów i zatwierdzającej tematy prac, powołano zespół ds. do spraw oceny jakości prac dyplomowych. Zatwierdzenie programu studiów i jego zmiany, doskonalenie efektów uczenia się, treści programowe dokonywane są w oparciu o oficjalnie	zalecenie zrealizowane

		przyjęte procedury formalne, które realizowane są w pierwszej kolejności w ramach Rady kierunku, następnie Rady Kolegium IV, poprzez Uczelnianą Radę ds. Kształcenia oraz Senat UKW. Nadzór nad realizacją zadań i funkcjonowaniem podmiotów Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia sprawuje Prorektor ds. Studenckich i Jakości Kształcenia.	
--	--	--	--

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

System jakości kształcenia na kierunku prawo w biznesie jest zorganizowany wielopoziomowo. Zostały przyjęte i są stosowane zasady wprowadzania zmian w programie studiów. W ocenie programu studiów uczestniczą nauczyciele, studenci i przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Działania projakościowe są prowadzone systematycznie, z wyraźnym nastawieniem na dbałość o wysoki poziom kształcenia. Informacje dotyczące rekrutacji oraz procesu kształcenia są opracowane w sposób czytelny. Wyniki prowadzonych ankiet ewaluacyjnych służą poprawie jakości kształcenia. System ten w odniesieniu do realizacji kształcenia właściwego dla kierunku i profilu studiów oraz właściwej obsady zajęć nie działa jednak w pełni skutecznie, co zostało zauważone w opisie kryterium 4.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenie

1. Podmioty działające w ramach Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia powinny wdrożyć nadzór merytoryczny zmierzający do usunięcia nieprawidłowości wskazanych w kryterium 4.